

ТӨВ АЙМГИЙН СОЁЛ, УРЛАГИЙН САЛБАРЫГ 2021-2024 ОНД ХӨГЖҮҮЛЭХ СТРАТЕГИ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

СТРАТЕГИ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БҮТЭЦ, АГУУЛГА

НЭГ.НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ.....	3
ХОЁР. МАНДАТЫН ШИНЖИЛГЭЭ.	7
ГУРАВ. АЛСЫН ХАРАА	17
ДӨРӨВ. ЭРХЭМ ЗОРИЛГО, ҮНЭТ ЗҮЙЛС	18
ТАВ. ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭ	21
ЗУРГАА. СТРАТЕГИЙН ЗОРИЛГО	27
ДОЛОО.ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТ, СУУРЬ БОЛОН ЗОРИЛТОТ ТҮВШИН,СТРАТЕГИ. ..	28
НАЙМ. СТРАТЕГИ ЗОРИЛГО БА БАЙГУУЛЛАГЫН БҮТЦИЙН УЯЛДАА.	42

НЭГ. НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

1.1 СТРАТЕГИ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ҮНДЭСЛЭЛ, ШААРДЛАГА

Сүүлийн жилүүдэд соёл, урлагийн салбарт төрөөс хэрэгжүүлж буй бодлогын гол үзэл баримтал нь (I) үндэсний соёлыг дэлхийн соёлын шилдэг ололттой хослуулан хөгжүүлэх, (II) нүүдэлчдийн язгуур соёл, үнэт зүйлсийг дэлхий дахинд сурталчлан таниулах, (III) үзвэр, үйлчилгээний эрх зүйн орчинг боловсронгуй болгох, (IV) соёл, урлагийн салбарт өмчийн олон хэлбэрийг бий болгож, уран бүтээлчдийн бүтээн туурвих эрх чөлөөг бүх талаар хангах, (V) соёлын ажилтан, уран бүтээлчдийн нийгмийн хамгааллыг сайжруулах, (VI) хүн амын соёлын үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулах, санхүүжилтийг нэмэгдүүлэх, (VII) салбарын гадаад харилцаа, хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх, олон улсын хандив тусламжийг нэмэгдүүлэх, (VIII) соёл урлагийн салбарын хяналт шинжилгээний механизмыг боловсронгуй болгох зэрэг зорилтуудыг хэрэгжүүлэхэд зохих анхаарал хандуулж, холбогдох арга хэмжээг авч ирсэн байна.

Хувьсан өөрчлөгдөж буй өнөөгийн орчин нөхцөлд соёлын салбарын хөгжлийг шинэ шатанд хүргэхэд одоогийн нөхцөл байдлыг бодитой судлан шинжилж, хэрэгжиж буй бодлого, хөтөлбөрийн залгамж чанарыг хадгалан, үйл ажиллагаагаа орчин үеийн дэвшилтэт технологид тулгуурлан улам эрчимжүүлэх, соёл, урлагийн салбарын тогтвортой хөгжлийг хангахад чиглэсэн дунд хугацааны стратегийн баримт бичгийг шинэчлэн боловсруулах шаардлага тулгарч байна.

Төв аймгийн соёл, урлагийн салбарын 2021-2024 онд хэрэгжүүлэх стратеги төлөвлөгөөг “Төрийн албаны тухай” хуулийн 53-р зүйл, Засгийн газрын 2020 оны 216 дугаар тогтоолоор баталсан “Стратеги төлөвлөгөө боловсруулах, батлах, хэрэгжилтийг хангах журам”-ын хэрэгжилтийг хангах ажлын хүрээнд Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын даргын 2020 оны 100 дугаар тушаалын 1 дүгээр хавсралтаар баталсан “Стратеги төлөвлөгөө боловсруулах аргачлал”-ыг удирдамж болгон боловсруулав.

Төв аймгийн соёл, урлагийн салбарыг хөгжүүлэх бодлого, эрх зүйн үндэс нь “Алсын хараа-2050”, “Соёлын яамны стратеги төлөвлөгөө 2021-2024”, Аймгийн Засаг даргын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр, “Хөгжлийн түүчээ-Төв аймгийг” 2021-2025 онд хөгжүүлэх үндсэн чиглэл зэрэг бодлогын баримт бичгүүд бөгөөд энэхүү стратегийн баримт бичиг нь аймгийн цаашдын соёл, урлагийн салбарын алсын хараа, эрхэм зорилго, тэргүүлэх чиглэл, зорилтуудыг тодорхойлж, түүнийг хэрэгжүүлэхэд удирдамж болох юм.

Энэхүү стратеги төлөвлөгөө 2021-2024 он хүртэлх хугацаанд Төв аймгийн соёл урлагийн салбарыг эрчимтэй цогцоор нь хөгжүүлэхэд төр, олон нийт болон салбарын удирдлага, хамт олны чармайлтыг нэгтгэсэн үндсэн баримт бичиг мөн.

1.2 СТРАТЕГИ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ БОЛОВСРУУЛАХАД БАРИМТАЛСАН ҮНДСЭН ЗАРЧМУУД

Стратеги төлөвлөгөө боловсруулахдаа салбарын мэргэжилтэн, судлаачдын шилдэг мэдлэг ур чадварыг нэгтгэн уялдуулах, соёл урлагийн менежмент, маркетингийн орчин үеийн шинэлэг зарчим, арга барилд тулгуурлах, дэлхийн тэргүүлэх театр урлагийн байгууллагын НОУ-ХАУ дэвшилтэт технологийг салбарын үйл ажиллагаа, үйлчилгээнд нэвтрүүлэх, мөн санхүүжилт нь үр дүнгийн биелэлттэйгээ нийцсэн тодорхой уялдаатай байх үндсэн зарчимд үндэслэв.

Энэхүү стратеги төлөвлөгөөг боловсруулахад дараах үндсэн зарчмуудыг үндэслэсэн болно. Үүнд:

- **Үндэсний язгуур эрх ашигт нийцсэн байх;**
Үндэсний түүх, өв уламжлалыг дэлхийн хөгжмийн урлагийн хөгжлийн ололттой уялдуулах
- **Нэгдмэл, цогц, харилцан уялдаатай байх;**
Технологи үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагааны нэгдмэл байдлыг хангах
- **Төрийн бодлогын залгамж чанарыг хадгалсан байх;**
Улс орны нийгэм, эдийн засгийн хөгжлийн бодлого, тэргүүлэх чиглэлтэй уялдуулах
- **Судалгаа, шинжилгээнд үндэслэсэн байх;**
Салбарын туулж ирсэн замнал, одоо цагийн амжилт, ирээдүй цагийн зорилгод үндэслэсэн байх
- **Нөөц бололцоонд тулгуурласан байх;**
Салбарын боломжит нөөцөд тулгуурлан төлөвлөх
- **Ил тод, нээлттэй байх;**
Шударга өрсөлдөөнд үндэслэсэн мэдээллийн ил тод байдлын баталгааг хангах, нээлттэй байх
- **Нийгмийн түншлэлийн зарчим;**
Төр, хувийн хэвшил, иргэний нийгмийн байгууллагуудтай харилцан ашигтай хамтын ажиллагааг дэмжих

1.3 СТРАТЕГИ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ БОЛОВСРУУЛАХ АРГА ЗҮЙ

Стратеги төлөвлөгөөг боловсруулахдаа стратеги төлөвлөлтийн үндсэн зарчим, арга зүй, системийн хандлагад үндэслэн дор дурдсан шат дарааллыг баримталсан болно. Үүнд:

- Стратеги төлөвлөлтийн баг бүрдүүлэх, ажлын төлөвлөгөө боловсруулж мөрдөх, зохион байгуулалтын арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх,
- Салбарын өнөөгийн нөхцөл байдлыг тодорхойлох, цогц судалгаа шинжилгээний арга зүй боловсруулах, хамрах хүрээг тодорхойлох
- Үзвэр үйлчилгээ, уран бүтээлийн чанарыг тодорхойлох, үзэгчийн сэтгэл ханамж, хэрэгцээг үнэлэх тандалт судалгаа авч дүн шинжилгээ хийх
- Салбарын өнөөгийн хүний нөөцийн ур чадварын түвшинг үнэлэх, цаашид хөгжлийн зорилго зорилтыг хангах ур чадварыг тодорхойлох судалгаа авч дүн шинжилгээ хийх
- Хөгжлийн зорилго, зорилтуудад хүрэх арга зам, стратегийг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх арга хэмжээ, үйл ажиллагааг төлөвлөх
- Стратеги төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн үр дүнг тодорхойлж үнэлэх,
- Стратеги төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх явцад тулгарч болзошгүй эрсдэлүүдийг тогтоох
- Стратеги төлөвлөгөөг амжилттай хэрэгжүүлэхэд дэмжих зорилго бүхий шаардлагатай зорилтот хөтөлбөрийг тодорхойлох

Энэхүү стратеги төлөвлөгөөний гол агуулга нь соёл, урлагийн байгууллагууд нийгмийн эрэлт хэрэгцээнд тулгуурлан өөрийн үйл ажиллагааны хүрээнд бодитой хувь нэмэр оруулж, байр сууриа бэхжүүлэн хөгжүүлэхэд оршиж байна. Энэ нь соёл, урлагийн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг байгууллагуудын хувьд иргэдийн соёл, урлагийн боловсрол дээшлүүлэх, уран бүтээл туурвих, үндэсний соёл уламжлалаа түгээн дэлгэрүүлэх, үзвэр үйлчилгээг сайжруулах, бүтээлч орчин бий болгох зэрэг үйл ажиллагааныхаа чанар, өрсөлдөх чадварыг дээшлүүлэх бодит боломжийг бүрдүүлж, түүнийг үр ашигтай, оновчтой ашиглах менежментийг хэрэгжүүлэхэд чиглэгдэх бөгөөд стратеги төлөвлөгөөг амжилттай хэрэгжүүлэх гол нөхцөл болно.

ХОЁР. МАНДАТЫН ШИНЖИЛГЭЭ.

Стратеги төлөвлөгөөг боловсруулахдаа Засгийн газрын 2018 оны 22 дугаар тогтоолын хавсралт “Чиг үүрэг дахин хуваарилах аргачлал”-ыг ашиглан тухайн байгууллагад хуулиар олгосон чиг үүрэг, эрх хэмжээний хүрээгээр (I) хууль тогтоомжоос соёл, урлагийн салбарын үйл ажиллагаанд хамаарах чиг үүргийг тодорхойлох; (II) тухайн чиг үүргүүдийг үйл ажиллагааны чиглэлээр ангилах; (III) салбар хоорондын болон засаглалын түвшин хоорондын холбогдогч талуудын оролцоог тодорхойлох; (IV) чиг үүргийн хэрэгжилтийн байдлыг тодорхойлох мандатын шинжилгээ хийж, алсын хараа, эрхэм зорилгыг тодорхойлох ажлын хүрээг тогтоолоо.

Энэхүү аргачлалд хэрэглэсэн дараах нэр томъёог дор дурдсан утгаар ойлгоно:

- “Чиг үүрэг” гэдэг нь төрийн байгууллагад хуулиар тогтоосон эрх мэдлийн хүрээнд тодорхой үр дүнд хүрэх зорилгоор хэрэгжүүлж байгаа үйл ажиллагааны тогтвортой чиглэлийг;
- “Чиг үүргийн шинжилгээ” гэж хүчин төгөлдөр үйлчилж байгаа хууль тогтоомжид төрийн байгууллагын чиг үүргийг хэрхэн тогтоосон, түүнд хамаарах эрх зүйн орчин болон бодлого стратеги, хөтөлбөр, бүтэц зохион байгуулалт, төсөв, зардалд зохих арга зүй ашиглан иж бүрэн дүн шинжилгээ хийхийг;
- “Ерөнхий чиг үүрэг” гэж тухайн салбарын эрхлэх асуудлын хүрээг;
- “Үндсэн чиг үүрэг” гэж тухайн ерөнхий чиг үүрэгт хамаарах үйл ажиллагааны тодорхой чиглэлийг;
- “Дэд чиг үүрэг” гэж тухайн үндсэн чиг үүрэгт хамаарах үйл ажиллагааны нарийвчилсан чиглэлийг;
- “Захиргааны эрх хэмжээ” гэж тухайн шатны төрийн байгууллагад хуулиар тогтоож өгсөн бодлого боловсруулах, зохицуулах, зохион байгуулах, санхүүжүүлэх, үйлчилгээ үзүүлэх, хүний нөөцийн бодлого болон хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх чиглэлийн эрх хэмжээг

2.1 СОЁЛ, УРЛАГИЙН САЛБАРЫН ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН

2.1.1 Монгол улсын хуулиуд

№	Монгол улсын хуулиуд	Батлагдсан он
1	Монгол улсын үндсэн хууль /шинэчилсэн найруулга/	1992
2	Эрдэнэсийн сангийн тухай хууль	1994
3	Төр, сүм хийдийн харилцааны тухай хууль	1994
4	Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн тухай хууль	1994
5	Соёлын тухай	1996
6	Соёлын өвийг хамгаалах тухай /Шинэчилсэн найруулга/	2014
7	Номын сангийн тухай хууль	2014
8	Монгол хэлний тухай	2015
9	Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний эрхийн тухай	2016
10	Архив, албан хэрэг хөтлөлтийн тухай / Шинэчилсэн найруулга/	2020
11	Оюуны өмчийн тухай	2020
12	Музейн тухай хууль	2021
13	Байгууллагын нууцын тухай	1995
14	Иргэдээс төрийн байгууллага, албан тушаалтанд гаргасан өргөдөл, гомдлыг шийдвэрлэх тухай	1995
15	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай	1996
16	Статистикийн тухай /Шинэчилсэн найруулга/	1997
17	Хөдөлмөрийн тухай	1999
18	Зар сурталчилгааны тухай	2002
19	Тамхины хяналтын тухай	2005
20	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай	2005
21	Авлигын эсрэг хууль	2006
22	Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай	2008
23	Мэдээллийн ил тод байдал ба мэдээлэл авах эрхийн тухай	2011
24	Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай	2012
25	Инновацийн тухай	2012
26	Төсвийн тухай / Шинэчилсэн найруулга/	2012
27	Хаягжуулалтын тухай	2013
28	Шилэн дансны тухай	2014
29	Галын аюулгүй байдлын тухай	2015
30	Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай / Шинэчилсэн найруулга/	2015
31	Барилгын тухай / шинэчилсэн найруулга	2016
32	Төрийн албаны тухай / Шинэчилсэн найруулга/	2017
33	Хог хаягдлын тухай	2017
34	Төрийн аудитын тухай / шинэчилсэн найруулга/	2020
35	Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт түүний удирдлагын тухай /Шинэчилсэн найруулга /	2020

2.1.2 Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн зарлиг

№	Зарлиг	Батлагдсан огноо
1	Үндэсний бичиг үсгийн баяр тэмдэглэх тухай	МУ Ерөнхийлөгчийн 2003 оны 06 сарын 25-ны 105 дугаар зарлиг
2	Номын баярын өдөр тэмдэглэх тухай	МУ Ерөнхийлөгчийн 2012 оны 8 сарын 24-ны 158 дугаар зарлиг
3	Монголын нууц товчоог мөнхөд эрхэмлэн дээдлэх тухай	МУ Ерөнхийлөгчийн 2004 оны 02 сарын 18-ны 23 дугаар зарлиг

2.1.3 Улсын Их хурлын тогтоол:

№	Тогтоолын нэр	Огноо	Дугаар
1	Төрөөс соёлын талаар баримтлах бодлого	2012	№52
2	“Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого батлах тухай	2020	№ 25
3	Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл батлах тухай	2020	№ 23
4	Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр батлах тухай	2020	№ 45
5	“Улсын хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр”	2020	№ 23

2.1.4 Монгол Улсын Засгийн газрын тогтоол

№	Тогтоолын нэр	Огноо	Дугаар
1	Соёл, урлагийн сан байгуулах тухай	1998	№40
2	Олон Улсын хэмжээнд зохиогддог соёл, урлагийн их наадам, уралдаан, үзэсгэлэн, номын яармагт оролцож, онцгой амжилт гаргасан соёлын ажилтан, уран бүтээлчдэд мөнгөн шагнал олгох журам	2003	№ 227
3	“Хөгжмийн том хэлбэрийн шилдэг бүтээлийг улсын санд худалдан авах журам”	2006	№ 115
4	Хүүхдэд зориулсан уран бүтээл туурвихад санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх журам	2007	№ 280
5	“Шилдэг уран бүтээлч шалгаруулах журам”	2008	№ 195
6	Түүх, соёлын хосгүй үнэт дурсгалт зүйлийн жагсаалт батлах тухай	2013	№227
7	“Соёлын үйлдвэрлэл” үндэсний хөтөлбөр батлах тухай	2015	№ 509
8	Соёлын биет өвийг зөөж тээвэрлэх журам	2016	№52
9	“Улсын болон орон нутгийн номын сангийн сан хөмрөгийг байгалийн гамшиг, гэнэтийн бусад аюулын үед нүүлгэн шилжүүлэх журам”	2016	№288
10	“Сонгодог урлаг-III” үндэсний хөтөлбөр батлах тухай	2018	№ 141
11	Соёл, урлагийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан тушаалын ангилал, зэрэглэлийг шинэчлэн батлах тухай	2018	№ 263
12	Түүх, соёлын үл хөдлөх дурсгалын тооллого хийх журам	2018	№184/1
13	Соёлын биет бус өвийн үзлэг хийх журам	2018	№184/2
14	Түүх, соёлын хөдлөх дурсгалт зүйлийн тооллого хийх журам	2018	№184/2
16	Соёлын биет бус өвийг сурталчлан алдаршуулах, түгээн дэлгэрүүлэхэд онцгой хувь нэмэр оруулсан өвлөн уламжлагчид мөнгөн шагнал олгох журам	2018	№354
17	Төрийн албаны зөвлөлийн тогтоол “Төрийн үйлчилгээний байгууллагын төсвийн шууд захирагчийг сонгон шалгаруулах журам батлах тухай”	2019	№ 25

18	Төрийн захиргааны болон үйлчилгээний албан хаагчийн ёс зүйн дүрэм	2019	№ 33
19	Соёлын биет бус өвийг ур чадварын өндөр түвшинд өвлөн эзэмшсэн “Соёлын биет бус өвийг өвлөн уламжлагчийн үндэсний жагсаалт”-ыг хавсралт ёсоор баталсугай	2019	№475
20	“Соёлын биет бус өвийг хамгаалах” үндэсний хөтөлбөр	2019	№68
21	“Чулуун соёлын өв” үндэсний хөтөлбөр	2019	№69
22	Түүх, соёлын үл хөдлөх дурсгалын жагсаалт батлах тухай	2020	№13
23	Байгууллагын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө боловсруулах, гүйцэтгэлийн зорилт, шалгуур үзүүлэлтийг тогтоох, тайлан гаргах журам	2020	217
24	Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт захирааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтэг журам	2020	206

2.1.5 Олон улсын конвенци:

№	Шийдвэрийн нэр	Он
1	Соёлын үнэт зүйлсийг хууль бусаар хилээр оруулах, гаргах, түүнчлэн өмчлөх эрхийг шилжүүлэхийг хориглох, урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний тухай конвенц	Парис ЮНЕСКО, 1970
2	Дэлхийн соёлын болон байгалийн өвийг хамгаалах тухай	Парис ЮНЕСКО, 1972
3	Соёлын биет бус өвийг хамгаалах тухай конвенц	Парис ЮНЕСКО, 2003
4	Соёлын илэрхийллийн олон төрлийг хамгаалах болон хөхиүлэн дэмжих тухай	ЮНЕСКО, 2005

2.1.6 Сайдын тушаал:

№	Тушаалын нэр	Огноо	Дугаар
Соёлын салбарын хүрээнд:			
1	Соёл, урлагийн сан байгуулах тухай	1998	40
2	Сангийн сайдын “Төсвийн зарлагын хэмнэлт, үндсэн үйл ажиллагааны нэмэлт орлогыг зарцуулах, тайлагнах, нягтлан бодох бүртгэлд тусгах, хяналт тавих журам”	2019	№ 74
3	Орон нутгийн өмчит соёл, урлагийн байгууллагуудын дарга, захирлын албан тушаалын тодорхойлолт батлах тухай	2020	A/75
Мэргэжлийн урлагийн байгууллага:			
1	Мэргэжлийн урлагийн байгууллагын үлгэрчилсэн дүрэм	2015	№A/495
Музей:			
1	Музейн үзмэрийг хадгалж хамгаалах заавар	1999	№1384
2	Монгол улсын музейн сан хөмрөгийн дүрэм	2005	№347
3	Улс, орон нутгийн музейн дүрэм	2009	№98
4	Музейн сан хөмрөгийг бүртгэх, баримтжуулах заавар батлах тухай	2012	A/355
5	Түүх, соёлын дурсгал, үзмэр эд өлгийн зүйлийн шинэчилсэн дансны үнэ тогтоох журам /Сангийн сайдын/	2013	№140
6	Нийслэл, аймгийн хамгаалалтад авах дурсгалын жагсаалт батлах тухай	2020	A/161
7	Түүх, соёлын хөдлөх дурсгалт зүйлийг хилээр нэвтрүүлэх журам /БСШУС, Сангийн сайдын хамтарсан/	2020	№237/92
Номын сан:			
1	Номын сангийн данс, маягт шинэчлэн батлах тухай	2005	№ 441
2	“Тэргүүний уншигч-Д.Нацагдорж тэмдэгтэн” шалгаруулах журам	2006	№211
3	Ном, хэвлэлийг дахин үнэлэх журмыг шинэчлэн батлах тухай	2007	№ 415
4	Аймаг, нийслэлийн нийтийн номын сангийн үлгэрчилсэн дүрэм	2007	№414

5	Алдагдсан буюу гэмтээгдсэн ном хэвлэлийг төлүүлэх журам	2007	№415
6	Сумдын номын санг ном хэвлэлээр хангах аргачлал	2008	№85
7	“Номын сангийн үйлчилгээг автоматжуулахад баримтлах зөвлөмж”	2009	№563
8	Номын сан хооронд ном солилцоо хийх үйл ажиллагаанд баримтлах зөвлөмж	2010	№550
9	Зөөврийн номын сангийн үйлчилгээ үзүүлэх журам	2018	A/821
10	Уншлагыг дэмжих журам	2018	№683
11	Салбарын тэргүүний ажилтан хүндэт тэмдэг болон яамны шагнал олгох журам	2020	A/05
Соёлын төв			
1	Соёлын төвийн дүрэм	2011	A/83

2.1.7 Монгол Улсын стандартууд:

№	Стандартын нэр	Огноо	Дугаар
1	Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, үйлдвэрлэлийн эрүүл ахуй, цахилгааны аюулгүй ажиллагаа	2002	MNS 5151 : 2002 №
2	Мэргэжлийн урлагийн байгууллагын орчны нөхцөл, үйл ажиллагаанд тавих ерөнхий шаардлага	2014	MNS 6476 : 2014 №
3	Гар урлал болон урлагийн зориулалттай зүйлс, музейн үйл ажиллагаанд тавих шаардлага	2016	MNS: 5634: (2006)
4	Ном зүйн бичилт	2012	MNS 5271:2012
5	Аудио видео материалын ном зүйн бичилт	2012	MNS 5638:2012
6	Нотны хэвлэлийн ном зүйн бичилт	2012	MNS 5639:2012
7	Газрын зургийн хэвлэл, бүтээлийн ном зүйн бичилт	2012	MNS 6334:2012
8	Номын сангийн орчны нөхцөл, үйл ажиллагаанд тавих шаардлага	2019	MNS 5742:2019
9	Мэдээлэл ба баримтжуулалт, архив, номын сангийн өв санг хадгалж хамгаалахад тавих шаардлага	2019	MNS ISO11799:2019

2.1.8. Аймгийн ИТХ –ын тогтоол:

№	Хуулийн нэр	Батлагдсан он	Дугаар
1	Түүх соёлын үл хөдлөх дурсгалын жагсаалтыг баталж, орчны газрыг орон нутгийн хамгаалалтад авах тухай	2020	№3
2	“Төв соёл” хөтөлбөр	2018	№115
3	“Сонгодог урлаг-III” аймгийн дэд хөтөлбөр	2019	№21
4	Соёл, урлагийн байгууллагуудын орлого тооцох журам	2020	№16
5	“Соёлын биет бус өвийг хамгаалах” аймгийн дэд хөтөлбөр	2020	№3
6	“Чулуун соёлын өв” аймгийн дэд хөтөлбөр	2020	№3

2.1.9. Аймгийн Засаг даргын захирамж:

№	Захирамжийн нэр	Огноо	Дугаар
1	Монгол туургатан театрыг байгуулж, бүтэц орон тоог батлах тухай	2007	465
2	Сумдын соёлын төвийн эрхлэгч, нарын мэргэжлийн ур чадвар тогтоох журам батлах тухай	2015	A/138
3	Байгууллагын харьяалал шинэчлэн тогтоох тухай	2016	A/543
4	“Соёлын үйлдвэрлэл” үндэсний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө	2017	A/284
5	Түүх архелогийн чиглэлийн аялал жуулчлалын маршрут батлах тухай	2019	A/339
6	Соёл, урлагийн байгууллагуудын дарга, захирлын албан тушаалын тодорхойлолтыг баталгаажуулах тухай	2021	A/125

2.2 ХОЛБОГДОХ ХУУЛЬ, ТОГТООМЖООС СОЁЛЫН САЛБАРЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНД ХАМААРАХ ЧИГ ҮҮРЭГ ОРОЛЦОГЧ ТАЛЫГ ТОДОРХОЙЛОХ;

Салбарын мандат нь бодлогын болон эрх зүйн баримт бичиг, хөтөлбөрүүдэд тодорхойлогдсон, мөн холбогдогч талуудын өмнө байгууллагын хүлээж буй бусад үүрэг, хариуцлага юм. Төрийн байгууллагын хувьд мандат нь салбарын чиг үүргийг тодорхойлоод зогсохгүй, холбогдогч талуудаас хүлээж байгаа үр дүнг тогтоож өгсөн бөгөөд стратегийн зорилго, зорилтыг хангахын тулд өөрт байгаа боломжид тулгуурлан ямар үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх боломжтой, мөн үйл ажиллагаанд нь ямар хязгаарлалт байгааг таньж мэдэх боломж бүрдэнэ. Соёлын салбарын захиргааны эрх хэмжээ буюу хуулиар тогтоож өгсөн эрх хэмжээний хүрээнд 35 хуулийн холбогдох заалтуудад дүн шинжилгээ хийсэн бөгөөд мандатын шинжилгээний үр дүнд 1 ерөнхий чиг үүрэг, 6 үндсэн чиг үүрэг, 19 дэд чиг үүргийг нарийвчлан тодорхойлж, доорх хүснэгтээр үр дүнг нэгтгэв.

Нийт хуулийн тоо-36 үүнээс:	Тухайн салбарын хуулийн тоо -12	
	Нийтлэг мөрддөг хуулийн тоо -24	
Ерөнхий чиг үүрэг-1: Соёлын салбарын бодлого		
Үндсэн чиг үүрэг	Дэд чиг үүрэг	Хамтран хэрэгжүүлэх чиг үүрэг, оролцогчид
1: Соёлын өв	Түүхэн дурсгалт барилга байгууламж, музейн үйлчилгээ	Музей, Сүм хийд
	Сумдын орон нутаг судлах танхимын үйлчилгээний чанар, хүртээмж	Аймгийн БСУГ, Музей, Сумдын ЗДТГ, Соёлын төв
	Түүх археологийн дурсгалт газрын үйл ажиллагаа	Аймгийн БСУГ, БОАЖГ,
2: Урлагийн тоглолт	Театр урлагийн байгууллагын үйлчилгээний чанар хүртээмж	Аймгийн БСУГ, Монгол туургатан театр
	Сумдын соёлын төвийн үзвэр, үйлчилгээний чанар хүртээмж	Аймгийн БСУГ, Сумдын ЗДТГ, Соёлын төв
	Задгай талбайн тоглолт, арга хэмжээ / баяр наадам/	Аймгийн БСУГ, Монгол туургатан театр, Сумдын ЗДТГ, Соёлын төв
3: Ном хэвлэл	Утга уран зохиолын бодлого, үйл ажиллагаа	Аймгийн БСУГ, МЗЭ - ийн салбар зөвлөл, зохиолч, сэтгүүлчид
	Номын сангийн үйлчилгээний чанар хүртээмж	Аймгийн БСУГ, Аймаг, сумдын болон сургуулийн номын сан
	Хэвлэн нийтлэлийн бодлого үйл ажиллагаа	Аймгийн БСУГ, хэвлэлийн үйлдвэр, цех
4: Дүрслэх дизайны урлаг, гар урлал	Уран зураг, уран баримал	Аймгийн БСУГ, МУЭ - ийн салбар зөвлөл, зураач, урчууд
	Дизайны бодлого үйл ажиллагаа	Дизайнерууд
	Архитектур хот төлөвлөлтийн бодлого үйл ажиллагаа	Аймгийн БСУГ, Аймгийн НБХ, ХБТХ, архитектурууд
	Реклам, зар сурталчилгаа	Гудамжны самбаруудыг эзэмшигчид, Телевиз, радио
5: Аудио, видео, интерактив	Гар урлалын бодлого үйл ажиллагаа	Аймгийн БСУГ, ЖДҮ - ийн газар, мужаан оёдлын цэх зэрэг
	Телевиз, радио	Аймгийн БСУГ, Мэдээлэл харилцаа холбооны газар, Аймгийн ТВ, Радио
	Кино үзвэр	Аймгийн БСУГ, Кино театр, үзвэрийн цэг, соёлын төвүүд
6: Нийтлэг хамааралтай чиг үүрэг	Интернэт тоглоом	Интернэт тоглоомын үйлчилгээ эрхлэгч иргэн, аж ахуйн нэгжүүд
	Соёлын биет бус өв	Өвлөн уламжлагчид
	Хүний нөөц	СУИС, МУК,

2.3 ЧИГ ҮҮРГИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙН БАЙДЛЫГ ТОДОРХОЙЛОХ;

СОЁЛЫН СТАТИСТИК 2020 он

Салбарын өнөөгийн байдал

- 1 МЭРГЭЖЛИЙН БАЙГУУЛЛАГА УРЛАГИЙН
- 27 СОЁЛЫН ТӨВ
- 61 НОМЫН САН /сум, сургууль, ИСҮТ-ийн тоо орсон/
- 3 МУЗЕЙ /салбар музей тоо/
- 1 КИНО ҮЗВЭР ҮЙЛЧИЛГЭЭ

СОЁЛЫН ТӨВ

5719 суудлын тоо
247377 Нийт үзэгчид
/давхардсан тоогоор/
2461 Урлагийн тоглолт
133 Нийт ажилчид

УРЛАГИЙН БАЙГУУЛЛАГА

800 суудлын тоо
42170 Нийт үзэгчид
/давхардсан тоогоор/
57 Урлагийн тоглолт
65 Нийт ажилчид
29 Урын сангийн баяжилт

НОМЫН САН

120 суудлын тоо
15717 Байнгын уншигчид
34435 НОМЫН ФОНД
4425 Олгосон номын тоо
12 Нийт ажилчид

МУЗЕЙ

15 Үйлчилгээний тоо
10887 Нийт үзэгчид
/давхардсан тоогоор/
5614 Музейн үзмэр
454 ТСҮХД-т Газрын тоо
493 СББӨ-ийн өвлөн тээгч

КИНО /Солонго цогцолбор/

2 Танхимын тоо
180 суудлын тоо
5814 Үйлчлүүлэгчид
20 Контентын тоо */гадаад, дотоод/*

НИЙТ ҮЙЛЧЛҮҮЛЭГЧИД

316151

/давхардсан тоогоор/

2.3.1 СОЁЛ УРЛАГИЙН БАЙГУУЛЛАГА

№	Байгууллагын нөөц	Тоогоор
1	Мэргэжлийн урлагийн байгууллага /Монгол туургатан театр/	1
2	Аймгийн Нийтийн номын сан	1
3	Аймгийн Музей нь	1
	Аймгийн төв музей	
	“Сэрүүн лаврин” шашны музей	
	Байгалийн түүхийн салбар музей	
4	Сумын соёлын төв	27
	Нийт	30

2.3.2 СОЁЛ УРЛАГИЙН САЛБАРЫН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛЧИЛГЭЭ: /2020 оны суурь түвшингээр/

№	Нөөцийн нэр, төрөл	Хэмжих нэгж	Нөөцийн хэмжээ
Урын сангийн нөөц:			
1	Үндэсний дуурь	тоо	2
2	Сонгодог жүжиг	тоо	1
3	Хүүхдийн жүжиг	тоо	6
4	Драмын жүжиг	тоо	9
5	Бүжгийн жүжиг	тоо	0
6	Концерт	тоо	7
Соёлын өвийн нөөц:			
1	Нийт үзмэр	Тоо	5614
2	Хосгүй үнэт үзмэр	Тоо	1
3	Түүх соёлын үл хөдлөх нийт дурсгал	Тоо	454
4	Соёлын биет бус өвийн нийт өвлөн уламжлагч	Тоо	493
Ном хэвлэлийн нөөц:			
1	Нийт сан хөмрөг	тоо	156023
2	Уншигч	тоо	18597
3	Ном олголт	тоо	40767
Соёл олон нийтийн ажил:			
1	Соёлын төвийн урын сан	31	629
2	Сонгон дугуйлан	4	2631
3	Соёл олон түмний үзвэр үйлчилгээ	22	3334
4	Орон нутаг судлах танхимын нийт үзмэр	29	3246

2.3.3 САЛБАРЫН ХҮНИЙ НӨӨЦИЙН ЧАДАВХИ:

№	Албан хаагчдын тоо бүтцийн нэгжээр	Суурь түвшин
1	Захиргаа, аж ахуй	36
2	Мэргэжлийн ажиллагсад	161
3	Үйлчилгээний ажилтан	31
Нийт тоо		228

Их дээд сургууль төгссөн болон суралцаж буй боловсон хүчин судалгаа:

№	Боловсролын түвшин	Суурь түвшин
1	Дотоодын болон гадаадын их, дээд, сургууль	169
2	Техникум	8
3	Мэргэжил сургалт үйлдвэрлэлийн төв	13
4	Бүрэн дунд	37
5	Бүрэн бус дунд	1

2.3.4 САЛБАРЫН САНХҮҮГИЙН НӨӨЦ: / 2020 оны батлагдсан төсөв /

№	Үндсэн хөрөнгө	Тоо хэмжээ	Жилийн төсөв
1	Аймгийн мэргэжлийн урлагийн байгууллага МТТеатр	1	1,417,749.0
2	Аймгийн Нийтийн номын сан	1	245,531.9
3	Аймгийн Музей	1	253,209.1
4	Соёлын төв	27	3,395,249.4
Нийт дүн			5,311,739.4

2.3.5 САЛБАРЫН АЖ АХУЙН ЧАДАВХИ:

№	Үндсэн хөрөнгө	Тоо хэмжээ	Мөнгөн дүн /мянган төгрөг/
1	Барилга байгууламж	30	26,277,734.59
2	Үүнээс бараа материал	30	781,536.61
3	Хөгжмийн зэмсэг	584	262,800.00
4	Гэрэлтүүлэг тоног төхөөрөмж	617	339,350.00
5	Дуу авианы тоног төхөөрөмж	495	1,438,416.96
6	Тавилга эд хогшил	30	920,269.31
7	Тоног төхөөрөмж /компьютер/	29	1,040,178.10
8	Ном хэвлэл /сан хөмрөг/	19	214,553.54
9	Программ хангамж	5	4,930.0
10	Биет бус хөрөнгө	30	570,218.80
11	Түүх соёлын дурсгалт зүйлс	5	889,102.05
12	Тээврийн хэрэгсэл	4	154,820.00
Нийт дүн		-	32,893,909.96

2.3.6 САЛБАРЫН БАРИЛГА, БАЙГУУЛАМЖИЙН ХҮЧИН ЧАДАЛ:

№	Хүчин чадал	Хэмжих нэгж	Дүн
1	Соёлын салбарын барилга байгууламж	Соёлын төв	тоогоор 21
		Соёл, спортын цогцолбор	тоогоор 6
		Музей, театр, номын сан	тоогоор 3
2	Барилгын нийт талбай	мк ²	130.913.76
3	Барилгын нийт эзлэхүүн	м ³	807607.63
4	Тоглолтын тайзны эзлэхүүн	м ³	105477603
5	Тайзны тоо	тоогоор	27
6	Соёлын байгууллагуудын суудлын тоо	тоогоор	6639
7	Харааны хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд явах тусгай зам	тоогоор	7
8	Тэргэнцэртэй иргэдийн налуу зам	тоогоор	15
9	Барилгын өрөө тасалгааны тоо	тоогоор	299

ГУРАВ. АЛСЫН ХАРАА

3.1 ТӨВ АЙМГИЙН СОЁЛЫН САЛБАРЫН АЛСЫН ХАРАА:

БҮС НУТГИЙН ТҮҮХ, СОЁЛЫН ОНЦЛОГТ ТУЛГУУРЛАСАН СОЁЛЫН ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, ҮЙЛЧИЛГЭЭГ ХӨГЖҮҮЛЖ АЙМГИЙН НИЙГЭМ ЭДИЙН ЗАСГИЙН ХӨГЖИЛД ОРУУЛАХ ҮР ӨГӨӨЖИЙГ ДЭЭШЛҮҮЛНЭ.

Алсын харааг орон нутгийн соёлын салбарын ирээдүйн төлөвийг илэрхийлж, хөгжлийн чиг баримжааг тодорхойлсон, хэтийн төлөв болон өнөөгийн бодит байдлын аль алиныг нь агуулсан, ирээдүйд юунд хүрэхийг томъёолсон хэлбэрээр тодорхойллоо. Салбарын үйл ажиллагаа нь бүхэлдээ алсын хараандаа чиглэх бөгөөд алсын хараа нь ажилтан бүрийг амжилт дэвшилд хөтлөх уриа дуудлага болох юм.

ДӨРӨВ. ЭРХЭМ ЗОРИЛГО, ҮНЭТ ЗҮЙЛС

4.1 ТӨВ АЙМГИЙН СОЁЛЫН САЛБАРЫН ЭРХЭМ ЗОРИЛГО:

ОРОН НУТГИЙН ТҮВШИНД ҮНДЭСНИЙ БАХАРХАЛ, ЭХ ХЭЛ, УЛАМЖЛАЛТ ӨВ СОЁЛОО ДЭЭДЭЛСЭН, ЭХ ОРОНЧ, ОЮУНЛАГ, БҮТЭЭЛЧ МОНГОЛ ХҮНИЙГ ХӨГЖҮҮЛНЭ.

Эрхэм зорилго нь салбарын одоогийн болон ирээдүйн үйл ажиллагааны талаарх хүсэл эрмэлзэл, үнэт зүйл, хөгжлийн үзэл баримтлал, оршин тогтнох учир шалтгааныг илэрхийлэх бөгөөд нийгмийн өмнө хүлээсэн үүрэг ба иргэд, хэрэглэгчдийн хүсэл, сонирхлыг жолоодох асуудлуудад тулгуурлан томъёологдов.

ОРОН НУТГИЙН СОЁЛ, УРЛАГИЙН САЛБАРЫН СТРАТЕГИЙН ЗУРАГЛАЛ 2021- 2024

Алсын хараа	Бүс нутгийн түүх, соёлын онцлогт тулгуурласан соёлын үйлдвэрлэл, үйлчилгээг хөгжүүлж аймгийн нийгэм эдийн засгийн хөгжилд оруулах үр өгөөжийг дээшлүүлнэ.			
Эрхэм зорилго	Орон нутгийн түвшинд үндэсний бахархал, эх хэл, уламжлалт өв соёлоо дээдэлсэн, эх оронч, оюунлаг, бүтээлч монгол хүнийг хөгжүүлнэ.			
Чиглэл	Стратегийн зорилго	Шалгуур үзүүлэлт	Хүрэх үр дүн	Стратеги
Хэрэглэгч	Эрэлтэд нийцсэн урлаг, соёлын үйлчилгээг үзүүлдэг болно	-Үйлчилгээний төрөл -үзэгч, үйлчилүүлэгчдийн тоо -сэтгэл ханамжийн түвшин	-Зорилтот бүлгийн онцлогт нийцсэн үйлчилгээг хүргэдэг болно. -Үзэгчдийн тоо нэмэгдсэн байна. -Сэтгэл ханамж нэмэгдэнэ	- Өрсөлдөх чадварыг сайжруулах - Сурталчлах - Чанар, хүртээмжийг сайжруулах
Санхүү	Салбарын санхүүгийн чадавх сайжирна	- Орлого хэмжээ - Эх үүсвэрийн тогтвортой байдал - Стандартын хэрэгжилтийн түвшин	- Орлого өснө - Тогтвортой эх үүсвэртэй болно - Санхүүгийн сахилга бат сайжирна	- Нөөцийг үр ашигтай зарцуулах - Хөрөнгө оруулалт татах - Хяналт шалгалтыг сайжруулах
Дотоод үйл ажиллагаа	Салбарын бүтэц, үйл ажиллагааны технологи шинэчлэгдсэн байна.	- Ажлын арга барилд гарсан өөрчлөлт - Байгууллагын имиджийн өөрчлөлт	- Оновчтой бүтэцтэй болно - Орчин үеийн технологи нэвтэрнэ - Нэр хүнд өснө	- Уялдааг хангах - Цахимжуулах - Сурталчлах
Суралцах хөгжих	Чадварлаг хүний нөөцийг бүрдүүлсэн байна	-Мэдлэг чадварын түвшин -Гүйцэтгэлийн үнэлгээ -Тогтвор суурьшил /коэффициент/	-Чадварлаг болно -Гүйцэтгэл сайжирна -Ажиллах нөхцөл сайжирна	- Сургаж хөгжүүлэх - Сургалт, гүйцэтгэлийн уялдааг хангах - Нийгмийн баталгааг хангах

ТАВ. ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭ

Соёл, урлагийн салбарын бодлогын баримт бичигт тусгагдсан зорилт, хуулиар ногдуулсан чиг үүргийг хэрэгжүүлэхэд чиглэсэн зорилтыг хэрэгжүүлэх боломж ямар байгааг гадаад ба дотоод орчны хүчин зүйлийн хүрээнд тулгуурлан дараах байдлаар тодорхойлов.

5.1 Дотоод орчны шинжилгээ: Дотоод орчны шинжилгээг хийхдээ салбарын бүтэц, зохион байгуулалт, соёл, нөөц (хүн, санхүү, техник, мэдээлэл) хийгээд технологийн үйл явц зэрэг хүчин зүйлсийн хүрээнд давуу ба сул талыг тодорхойлов.

Дотоод орчин	
Давуу тал	Сул тал
<ul style="list-style-type: none">- Бие даасан яамтай болсон- Төрөөс болон орон нутгаас сүүлийн жилүүдэд соёл урлагийн байгууллагуудыг анхаарч, дэмжлэг үзүүлж эхэлж байгаа- Манай аймаг аялал жуулчлалын идэвхтэй бүсэд байрладаг- Соёлын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагаас байгууллагын үйл ажиллагааг бүх талаар дэмжиж, хамтран ажилладаг- Аймгийн хэмжээнд гадаад хамтын ажиллагааг хөгжүүлэх эхлэл тавигдсан- Ажилтнууд ажил үүргээ гүйцэтгэх мэдлэг чадвар сайн	<ul style="list-style-type: none">- Менежментийн тогтолцоо төлөвшөөгүй- Орон нутгийн соёл, урлагийн салбарын бүтэц тодорхой бус- Сумдад мэргэжлийн боловсон хүчин дутагдалтай- Соёлын байгууллагуудын техник тоног төхөөрөмж хоцрогдсон- Хөгжмийн зэмсэг, урлагийн хувцас хэрэгсэл хуучирч элэгдсэн, хүрэлцээ муутай- Албан хаагчдын нийгмийн баталгааг сайн хангаж ажиллаж чаддаггүй- “Ковид-19” цар тахлын нөлөөллөөс салбарын үйл ажиллагаа зогсонги байдалд, орлого буурсан- Аймгийн музейн барилгын ашиглалтын хугацаа дуусч, үйл ажиллагаа явуулах боломжгүй болсон

5.2 Гадаад орчны шинжилгээ:

Гадаад орчны шинжилгээг хийхдээ улс төр, эдийн засаг, нийгэм соёл, технологи, хууль эрх зүйн орчны зүгээс үзүүлэх нөлөөллийг тодорхойлсноор ямар зэрэг боломж, ямар сөрөг нөлөөлөл, эрсдэл байгааг гаргав.

Соёл урлагийн салбарын хөгжлийн өнөөгийн байдлыг олон улсын орчинд гарч буй өөрчлөлт нөлөөлөх хүчин зүйлсийг харгалзан Монгол улсын төрөөс соёлын талаар баримтлах бодлого тогтвортой хөгжлийн зорилтуудын хэрэгжилтийн явц байдлын тухай үндэсний илтгэл зэрэг бодлогын баримт бичгүүдийг үндэс болгон энэхүү стратеги төлөвлөгөө боловсруулах ажлын хүрээнд хийсэн цогц судалгаа үр дүнг ашиглан PEST шинжилгээний аргаар төрийн бодлого, эдийн засаг, нийгэм, соёл, технологи гэсэн хүрээнд авч үзэж боловсруулав.

Гадаад орчин	
Боломж	Эрсдэл
1. Төрийн бодлого, эрх зүйн хүчин зүйлс (P)	
<ul style="list-style-type: none"> - Засгийн газар нутгийн удирдлагын байгууллагаас соёл урлагийн салбар болон байгууллагыг хөгжүүлэх тодорхой зорилтууд дэвшүүлж, дэмжихэд чиглэсэн үйл ажиллагааг үе шаттайгаар хэрэгжүүлж байна - Соёл урлагийн салбарт зах зээл хөгжсөн улс орнуудын нийтлэг жишиг туршлагаас өөртөө зохих ёсоор шингээсэн соёлын бүтээлч үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэхэд чиглэгдсэн төрийн бодлого, эрх зүйн орчинг бүрдүүлэх шинэтгэлийн бодлого явагдаж байна. 	<ul style="list-style-type: none"> - Соёл урлагийн салбарт ажиллах менежер, судлаач, мэргэшсэн ажилтан болон уран бүтээлчдийг бэлтгэх ур чадварыг дээшлүүлэх, мэргэшүүлэх нэгдсэн тогтолцоо байхгүй төрийн дэмжлэг хязгаарлагдмал байна. - Соёл урлагийн салбарыг хөгжүүлэх хууль, эрх зүйн үндэс бүрэлдсэн боловч хуулуудийн хэрэгжилт хангалттай байгаа нь салбарын бие даах чадвар санхүүгийн хувьд бүрэн баталгаажаагүйтэй холбоотой
2. Эдийн засгийн хүчин зүйлс (E)	
<ul style="list-style-type: none"> - Соёлын үйлдвэрлэл нь дэлхийн улс орнуудын хувьд тэргүүлэх салбар, олон улсад өрсөлдөх давуу байдлыг олж авах боломжийг бүрдүүлж байна - Соёлын салбарт оруулж буй хөрөнгө оруулалт нэмэгдсэн - Соёл, урлагийн байгууллага олсон орлогоо тодорхой хэмжээнд захиран зарцуулах боломжийг 2019 онд эрх зүйн зохицуулалтаар ханган өгсөн - 2018 оноос хойш соёлын ажилтны цалин 32-52%-иар нэмэгдсэн 	<ul style="list-style-type: none"> - Соёл урлагийн байгууллагын хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийг хийж чадахгүй бол соёлын бүтээгдэхүүн үйлчилгээний хүртээмж чанар үр ашгийг дээшлүүлэх дотоод боломжийг алдсан хэвээр байх болно. - Улсын төсвөөс төрийн өмчийн соёл урлагийн байгууллагуудад тодорхой хэмжээний санхүүжилт өгч буй боловч санхүүгийн эрх мэдлийг бүрэн олгоогүй байгаа нь хөгжилтэй орнуудын түвшинд хүрэхүйц бүтээлч орчинг бүрдүүлэх, соёлын үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх асуудлыг бие даан шийдвэрлэх боломжгүй байна - Соёлын салбарын улсын эдийн засагт үзүүлж буй нөлөө тодорхойгүй

3. Нийгэм, соёлын хүчин зүйлс (S)

-Дэлхий дахиныг хамарсан даяаршлын үйл явцын эрчимжилт технологийн хурдацтай хөгжил нь хүн ам соёлын бүтээгдэхүүн үйлчилгээг зөвхөн соёлын байгууллагаас бус телевиз интернетээс хүлээн авах боломжтой болсон

- Хүн амын соёл урлагийн бүтээгдэхүүн үйлчилгээг хүртэх эрэлт нэмэгдэхийн сацуу үзэгчдээс тавих шаардлага үнэлэмж нэмэгдэж байна.
- Хүн амын урлагийн боловсролын эрэлт аж ахуйн нэгж байгууллагууд, ажилчдын чөлөөт цагт чиглэгдсэн зорилтот арга хэмжээнд ач холбогдол өгөх хандлага нэмэгдэж байна.
- Шашны зөрчилдөөний асуудал байхгүй

- Соёл урлагийн салбарт оюуны өмчийн талаарх ойлголт дутмаг, урлагийн бүтээлийг эдийн засгийн эргэлтэд оруулах харилцаа хөгжөөгүй, хүн амд мөнгө төлөх соёл төлөвшөөгүй, үнэгүйдүүлэх сэтгэлгээ давамгайлах байдалтай байна.

- Орчин үед даяаршлын нөлөөгөөр Монголд Өрнө, Дорнын нийтийн урлаг хүч түрэн нэвтэрч түүнд залуу үе татагдан дагах явдал газар авч байгаагийн зэрэгцээгээр хотжилт түүнээс үүдсэн хүн амын төвлөрөл нь үндэсний урлаг соёлыг уусган өөрчлөх хандлагыг бий болгож байна.
- Бүх нийтийн соёлын боловсролын түвшин доогуур

4. Технологийн хүчин зүйлс (T)

- Шинжлэх ухаан, технологийн ололтыг нэвтрүүлэх мэдээллийн технологийн боломж харьцангуй хангагдаж байгаа нь дэвшилтэт технологийн хайгуулыг тогтмол хийж, шинэ техник технологийг соёлын байгууллагууд үйл ажиллагаандаа нэвтрүүлэх боломжтой.
- Өнөөгийн социал орчин нөхцөл тус салбарыг олон нийтэд таниулах боломжийг бий болгож байна

- Соёл урлагийн салбарын инновацийн идэвхжилт сул, инновацийн соёл төлөвшөөгүй, уламжлалт арга барилаар асуудалд хандах байдлаар илэрдэг

- Салбарын цахимжилт, мэдээллийн сан бүрдүүлэлт бүрэн хийгдээгүй
- Салбарын бүртгэл, мэдээлэл, статистикийн мэдээ бүрдүүлэлт ашиглалт хангалтгүй

STRENGTHS

WEAKNESSES

OPPORTUNITIES

THREATS

ЗУРГАА. СТРАТЕГИЙН ЗОРИЛГО

6.1 ТӨВ АЙМГИЙН СОЁЛЫН САЛБАРЫН ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛГО, СТРАТЕГИУД:

Стратегийн зорилго, үндсэн чиглэлүүдийг стратеги төлөвлөлтийн АНР аргыг SWOT шинжилгээний аргатай хослуулан хэрэглэж салбарын үйл ажиллагааны эрхэм зорилгыг хэрэгжүүлэхэд 2021-2024 онд баримтлах үйл ажиллагааны стратегийн зорилгыг дараах байдлаар тодорхойллоо.

Стратегийн зорилго 1.	Стратегийн зорилго 2	Стратегийн зорилго 3.	Стратегийн зорилго 4.	Стратегийн зорилго 5.
Соёлын өвийг хадгалалт хамгаалалтыг сайжруулж, музейн үйлчилгээний чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ	Урлагийн тоглолт, үзвэр үйлчилгээний чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.	Утга зохиол, ном хэвлэлийн үйлдвэрлэл, үйлчилгээний чанар хүртээмжийг сайжруулна.	Дүрслэх, дизайны урлаг, гар урлалын үйлдвэрлэл үйлчилгээг дэмжинэ	Аудио, видео, интерактив медиаг дэмжинэ
Стратегийн зорилго 6. Соёлын биет бус өвийг өвлөн уламжлуулах үйл ажиллагааг шинэ шатанд гаргана				
Стратегийн зорилго 7. Хүний нөөцийг бэлтгэж, нийгмийн баталгааг хангах үйл ажиллагаа				

ДОЛОО. СТРАТЕГИЙН ЗОРИЛГЫГ ХЭМЖИХ ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТ, СУУРЬ БОЛОН ЗОРИЛТОТ ТҮВШИН, СТРАТЕГИ

7.1 СТРАТЕГИ ЗОРИЛТУУД

Аймгийн соёл урлагийн салбарын үйл ажиллагааны стратегийн зорилго тус бүрийг хэрэгжүүлэх зорилгоор дор дурдсан үйл ажиллагааны стратегийг тодорхойллоо.

СТРАТЕГИЙН ЗОРИЛГО 1. СОЁЛЫН ӨВИЙН ХАДГАЛАЛТ ХАМГААЛАЛТЫГ САЙЖРУУЛЖ, МУЗЕЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЧАНАР ХҮРТЭЭМЖИЙГ НЭМЭГДҮҮЛНЭ.

- **Зорилт 1.1** Түүхэн дурсгалт барилга байгууламж, музейн үйлчилгээний чанар хүртээмжийг дээшлүүлнэ.
- **Зорилт 1.2** Түүх архелогийн дурсгалт газрын ашиглалтын менежментийг шинэ шатанд гаргана.
- **Зорилт 1.3** Сумдын орон нутаг судлах танхимын үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулна.

СТРАТЕГИЙН ЗОРИЛГО 2. УРЛАГИЙН ТОГЛОЛТ, ҮЗВЭР ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЧАНАР ХҮРТЭЭМЖИЙГ НЭМЭГДҮҮЛНЭ.

- **Зорилт 2.1** Театр урлагийн байгууллагын үйлчилгээний чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.
- **Зорилт 2.2** Сумдын соёлын төвийн үзвэр, үйлчилгээний чанар хүртээмжийг сайжруулна.
- **Зорилт 2.3** Уламжлалт баяр наадам, задгай талбайн тоглолт, арга хэмжээний чанар хүртээмжийг сайжруулна.

СТРАТЕГИЙН ЗОРИЛГО 3. УТГА ЗОХИОЛ, НОМ ХЭВЛЭЛИЙН ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЧАНАР ХҮРТЭЭМЖИЙГ САЙЖРУУЛНА.

- **Зорилт 3.1** Утга зохиол, ном хэвлэлийн зохион туурвигчдын бүтээн туурвих үйл ажиллагааг дэмжинэ.
- **Зорилт 3.2** Бүх шатны номын сангийн номын сангийн үйлчилгээний чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.
- **Зорилт 3.3** Хэвлэх үйлдвэрлэл, цех тасгийн үйл ажиллагааг бодлогоор дэмжиж соёлын тоо бүртгэлд хамруулна.

СТРАТЕГИЙН ЗОРИЛГО 4. ДҮРСЛЭХ, ДИЗАЙНЫ УРЛАГ, ГАР УРЛАЛЫН ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, ҮЙЛЧИЛГЭЭГ ДЭМЖИНЭ.

- **Зорилт 4.1** Уран зураг, уран баримал, зураач урчуудын бүтээн туурвих үйл ажиллагааг дэмжиж ажлын байрыг нэмэгдүүлнэ.
- **Зорилт 4.2** Үндэсний уламжлалт гар урлалын үйлдвэрлэл үйлчилгээг дэмжих ажлын байрны тоо, чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.
- **Зорилт 4.3** Дизайн үйл ажиллагааг дэмжин хөгжүүлнэ.
- **Зорилт 4.4** Хот төлөвлөлт бүтээн байгуулалтад архитектурын гүйцэтгэх үүрэг оролцоог нэмэгдүүлнэ.
- **Зорилт 4.5** Зар сурталчилгааны бодлого үйл ажиллагаа оновчтой болгоно.

СТРАТЕГИЙН ЗОРИЛГО 5. АУДИО, ВИДЕО, ИНТЕРАКТИВ МЕДИАГ ДЭМЖИНЭ.

- **Зорилт 5.1** Орон нутгийн телевиз, радиогийн уран сайхны нийтлэл нэвтрүүлгийн бодлого үйл ажиллагааг дэмжинэ.
- **Зорилт 5.2** Аймгийн хэмжээнд кино театр үзвэрийн цэгийн тоог нэмэгдүүлж, үйлчилгээний чанар хүртээмжийг шинэ шатанд гаргана.
- **Зорилт 5.2** Интернэт тоглоомын төвүүдийн үйл ажиллагаанд тавигдах шаардлагыг боловсруулан хэрэгжүүлнэ.

СТРАТЕГИЙН ЗОРИЛГО 6. СОЁЛЫН БИЕТ БУС ӨВИЙГ ӨВЛӨН УЛАМЖЛУУЛАХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААГ ШИНЭ ШАТАНД ГАРГАНА.

- **Зорилт 6.1** Өвлөн уламжлагчдын бүртгэл мэдээллийг сайжруулж мэдээллийн бааз бий болгоно.
- **Зорилт 6.2** Соёлын биет бус өвийг өвлөн уламжлуулах үйл ажиллагааг бүх шатанд эрчимжүүлнэ.
-

СТРАТЕГИЙН ЗОРИЛГО 7. ХҮНИЙ НӨӨЦИЙГ ХӨГЖҮҮЛЖ, НИЙГМИЙН БАТАЛГААГ ХАНГАНА.

- **Зорилт 7.1** Салбарын хүний нөөцийг бэлтгэх, давтан сургах тогтолцоо бүрдүүлнэ.
- **Зорилт 7.2** Соёл, урлагийн салбарын албан хаагчдын нийгмийн баталгааг хангах оновчтой бодлого хэрэгжүүлнэ.

7.2 ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗОРИЛТ БУЮУ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА:

СТРАТЕГИЙН ЗОРИЛГО 1. СОЁЛЫН ӨВИЙН ХАДГАЛАЛТ ХАМГААЛАЛТЫГ САЙЖРУУЛЖ, МУЗЕЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЧАНАР ХҮРТЭЭМЖИЙГ НЭМЭГДҮҮЛНЭ.

Бодлогын баримт бичигт тусгагдсан болон үндсэн чиг үүргээ хэрэгжүүлэх зорилт	Стратеги арга зам	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилтот түвшин	Санхүүгийн эх үүсвэр
Стратегийн зорилго 1. Соёлын өвийг хадгалалт хамгаалалтыг сайжруулж, музейн үйлчилгээний чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ					
Стратегийн зорилт 1. Түүхэн дурсгалт барилга байгууламж, музейн үйлчилгээний чанар хүртээмжийг дээшлүүлнэ.	Арга хэмжээ 1.1 Аймгийн Музейн шинэ барилга барих газрын асуудлыг шийдвэрлэж, зураг төслийг бэлэн болгосон байна.	Барилга угсралт 100%	Зураг төсөл болон газрын асуудал тодорхой бус	Барилгыг бүрэн ашиглалтад оруулсан байна.	УТ
	Арга хэмжээ 1.2 Манзушир дахь салбар музей болох Шашны болон Байгалийн музейд засвар хийж, үзүүлэгийг шинэчилж дэглэн газрын гэрчилгээ авч үйл ажиллагааг өргөжүүлнэ.	- Үйлчилгээний чанар, үзэгчдийн тоо - Гэрчилгээ -2	-Үзэгч 9000 -Гэрчилгээ-0	Шашны болон Байгалийн түүхийн музейн газрын гэрчилгээтэй болсон байна	ОНТ
	Арга хэмжээ 1.3 Музейн үзвэр үйлчилгээнд дижитал шилжилтийг хийнэ.	- Визуал үзэсгэлэн -1 - Нэвтрүүлэг -4	Нэвтрүүлэг-1 Виртуал музей-1	Музейн үзэсгэлэн үйл ажиллагааг дижитал хэлбэрт шилжиж эхлүүлсэн байна	ОНТ, төсөл хөтөлбөрийн зардал 9.0 сая
	Арга хэмжээ 1.4 Хүүхэд залуучуудад соёлын өвийн мэдлэг олгох зорилгоор танхимын болон танхимын бус олон талт боловсролын ажлыг зохион байгуулна.	- Музейн танхимын Сургалт өмнөх оноос өссөн тоо - Танхимын бус сургалт өмнөх оноос өссөн тоо	- 4 - 4	Соёлын өвийн үйлчилгээ, хүртээмжийг дээшлүүлнэ	Улс, орон нутгийн төсөв Хандив тусламж
Стратегийн зорилт 2. Түүх архелогийн дурсгалт газрын ашиглалтын менежментийг шинэ шатанд гаргана.	Арга хэмжээ 2.1 Аймгийн төвд архелогийн музей байгуулахад орон нутгийн дэмжлэг, оролцоог ханган ажиллана.	Үйл ажиллагааны гүйцэтгэлээр	- Орон нутгаас газар олгосон - Зураг төсөл хийгдсэн	Улсын чанартай Архелогийн музейтэй болсон байна	Улсын төсөв
	Арга хэмжээ 2.2 Манзушри, шашин, соёлын аялал жуулчлалын цогцолбор төслийн хүрээнд орчны тохижилтыг шат дараатай хийж гүйцэтгэнэ.	Үйл ажиллагааны гүйцэтгэлээр	- 2019 онд Зураг төсөл хийгдсэн - 7,4 км зам тавигдаж байна	2026 онд төсөл 100% хэрэгжсэн байна.	Улс, орон нутгийн төсөв Төсөл хөтөлбөр

	Арга хэмжээ 2.3 ТСҮХД-ын улсын тооллогыг зохион байгуулж, дурсгалт газруудыг хашаажуулах, хаяг танилцуулгатай болгох, нутгийн иргэдээр гэрээт хамгаалагч ажиллуулах, урамшууллын тогтолцоо бүрдүүлэх ажлыг эрчимжүүлнэ.		Түүх соёлын үл хөдлөх дурсгал 454	Бүртгэл мэдээллийн санд бүртгэгдсэн соёлын өвийг тооллогод бүрэн хамруулсан байна	Улс, орон нутгийн төсөв
	Арга хэмжээ 2.4 Аймгийн аялал жуулчлалын маршрутад соёлын аялал жуулчлалын чиглэлийг оруулж, Соёлын аялал жуулчлалыг үндсэн төрлөөр хөгжүүлэх орчин нөхцлийг судлаж төлөвлөнө.	- Соёлын аялал жуулчлал хийх маршрутын тоо - Зохион байгуулсан үйл явдалын тоо /Эвент/	- Маршрутын тоо-13 - Эвент-2	Дотоод, гадаадын иргэд аялагчидад монгол ахуй, өв соёлыг сурталчилсан байна	ОНТ, төсөл хөтөлбөр, ААН-ийн хандив
Стратегийн зорилт 3. Сумдын орон нутаг судлах танхимын үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулна.	Арга хэмжээ 3.1 Орон нутаг судлах музейн үзмэрийн тоог нэмэгдүүлж, ашиглалт, үйлчилгээг сайжруулна.	Шинээр нэмэгдсэн үзмэрийн тоо	26 суманд ОНСТ-тай 2 алдарын музейтэй тэдгээрт нийт 2993 үзмэр байна	Орон нутаг судлах танхимын үйлчилгээ сайжирна	Улс, орон нутгийн төсөв Хандив тусламж
	Арга хэмжээ 3.2 Аймгийн Музейгээс сумдын орон нутаг судлах танхимуудад үзмэр дэглэх, мэргэжил арга зүйн чиглэл өгөх, сум орон нутгийн иргэд олон нийтэд соёлын өвийг сурталчилах ажлыг хамтарч зохион байгуулна .	- Хамтарч ажилласан соёлын төвийн ОНСТ-ын тоо - Зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо - Хамрагдсан иргэдийн эзлэх хувь	- Жилд 1-2 ОНСТ - Жилд 2-оос дээш - Нийт иргэдийн 10%-аас дээш хувь	ОНСТ-ын үйл ажиллагаа сайжирч, иргэдэд соёлын өвийг сурталчилна	ОНТ, төсөл хөтөлбөр, ААН-ийн хандив
	Арга хэмжээ 3.3 Сумдын Орон нутаг судлах танхимаар уран зургийн болон гэрэл зургийн үзэсгэлэнг зохион байгуулж, байнгын үйл ажиллагаанд оруулна.	Хамтарч ажилласан уран бүтээлчийн тоо -Хамрагдсан иргэдийн тоо -Иргэдийн сэтгээ ханамж -Чанар үр дүн	Сум тус бүр жилд 1-2 удаа	ОНСТанхим нь өдөр тутамын үйл ажиллагаатай болсон байна	ОНТ, төсөл хөтөлбөр, ААН-ийн хандив

СТРАТЕГИЙН ЗОРИЛГО 2. УРЛАГИЙН ТОГЛОЛТ, ҮЗВЭР ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЧАНАР ХҮРТЭЭМЖИЙГ НЭМЭГДҮҮЛНЭ.

Бодлогын баримт бичигт тусгагдсан болон үндсэн чиг үүргээ хэрэгжүүлэх зорилт	Стратеги арга зам	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилтот түвшин	Санхүүгийн эх үүсвэр
Стратегийн зорилго- 2: Урлагийн тоглолт, үзвэр үйлчилгээний чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.					
	Арга хэмжээ 2.1.1 Мэргэжлийн урлагийн байгууллагын урын санг шилдэг бүтээлээр баяжуулна.	- Бүтээлийн тоо - Уран бүтээлийн чанарын ахиц, дэвшил - Санхүүжилт, орлого, зарлага	- Жил бүр шинэ бүтээл туурвих төсөв санхүүгийн болон холбогдох нөхцөл бүрдээгүй	- Үндэсний шинэ бүтээлийн тоо 4- өөр нэмэгдсэн байна.	- Уран бүтээлийн зардал

Зорилт-2.1 Театр урлагийн байгууллагын үйлчилгээний чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.	Арга хэмжээ 2.1.2 Байгууллагын маркетингийн оновчтой бодлогыг хэрэгжүүлнэ.	- Шинэ санааны тоо - Сошиал маркетингийн хамрах хүрээ	-	- Мэдээллийг нийтэд цогц хүргэх дэд бүтцийг бүрэн ашигладаг болсон байна.	Үйл ажиллагааны зардал	
	Арга хэмжээ 2.1.3 Монгол улсын Төрийн хошой шагналт, Ардын жүжигчин Б.Дамдинсүрэн, Их зохиолч Д.Нацагдорж нарын “Учиртай гурван толгой” үндэсний сонгодог дуурийн “Шилдэг дүр” шалгаруулах улсын VIII, IX уралдаан, Монгол Улсын Хөдөлмөрийн баатар, Ардын жүжигчин, Төрийн соёрхолт Л.Цогзолмаагийн нэрэмжит “Ардын богино дуу дуулаач”-дын VII уралдааныг тус тус зохион байгуулна.	- Зохион байгуулсан уралдааны тоо, чанар	- Уламжлал болгон зохион байгуулж хэвшсэн-4		Уралдаан тэмцээнд оролцох уран бүтээлчдийн тоо өснө, үзэгчдийн сэтгэл ханамж, барилгын ашиглалт сайжирна.	- ОНТ-60.0 сая -Дэмжигч байгууллагын санхүүжилт
	Арга хэмжээ 2.1.4 Аймгийн харилцаат мужуудад зохиогдох соёлын өдрүүдийн арга хэмжээнд театрын уран бүтээлчид, ардын авьяастан, уран сайханчид, сургуулийн сурагчдын баг бүрэлдэхүүнийг урлагийн тоглолтоор оролцуулна.	- Оролцсон арга хэмжээний төрөл тоо /өссөнөөр/ - Хамрагдсан иргэдийн тоо /өссөнөөр/	2007 оноос жил бүр оролцдог	- Гадаад харилцаа хамтын ажиллагааны цар хүрээ сайжирна	- ОНТ -Дэмжигч байгууллагын санхүүжилт	
	Арга хэмжээ 2.1.5 МТТ-ын үйлчилгээнд тавигдах шаардлага боловсруулан хэрэгжүүлнэ.	- Үйлчлүүлэгчдийн сэтгэл ханамж - Үйлчилгээний стандартын хэрэгжилт хангагдсан байдал	Үйлчилгээний стандарт боловсруулан хэрэгжүүлэх шаардлагатай	Стандартад нийцсэн үйлчилгээ үзүүлдэг болсон байна.	-	
	Арга хэмжээ 2.1.6 Гэрлийн тоног төхөөрөмжийг шинэчлэн, тайзны ажилтнуудыг чадавхжуулна.	- Шинэчлэгдсэн тоног төхөөрөмжийн тоо - Чадавхжуулсан албан хаагчдын тоо	Тоног төхөөрөмжийг шинэчлэх, ажиллагсдыг чадавхжуулах, мэргэшүүлэх шаардлагатай	Тоног төхөөрөмж шинэчлэгдэж бүтээлийн чанар, үзэгчдийн сэтгэл ханамж дээшилсэн байна	Хөрөнгө оруулалтаар	
	Зорилт-2.2 Сумдын соёлын төвийн үзвэр, үйлчилгээний чанар хүртээмжийг сайжруулна.	Арга хэмжээ 2.2.1 “Хүний хөгжлийн төв” жишиг соёлын төвийг байгуулна.	Эрдэнэ Баянчандмань Өндөрширээт Жаргалант Сүмбэр	0	Үйл ажиллагаа сайжирсан байна.	Хөрөнгө оруулалтаар
	Арга хэмжээ 2.2.2 Соёлын төвийн үзвэр үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулж, иргэдийг соён гэгээрүүлэх	- Бүтээгдэхүүний тоо, нэр төрөл, - Хэрэгжүүлсэн	Нийт бүтээлийг үзэгчдийн нас, сэтгэхүйн болон	Үзэгчдийн эрэлт, сэтгэл ханамжийн түвшин дээшилсэн,	Үйл ажиллагааны зардал	

	үйл ажиллагааг идэвхжүүлнэ.	төсөл, зарцуулсан хөрөнгө, орлогын хэмжээ, - Арилжаанаас олсон орлого	сонирхолд нийцүүлэн төрөлжүүлэх шаардлагатай	орлогын бүрдүүлэлт нэмэгдсэн байна	
	Арга хэмжээ 2.2.3 Үзвэр, үйлчилгээний дотоод гадаад орчинг шинэчлэн сайжруулна.	Соёлын төвийн тоо, чанар	0	Иргэдийн үнэлэмж, байгууллагын үйл ажиллагаа сайжирна	ОНТ, Төсөл хөтөлбөр зардал
	Арга хэмжээ 2.2.4 Үзвэрийн танхимын техник тоног төхөөрөмжийг шинэчлэн сайжруулна.	Жилд 2-3 сум	0	Байгууллагын үйл ажиллагаа сайжирна	ОНТ, Төсөл хөтөлбөр зардал
	Арга хэмжээ 2.2.5 Төв аймаг байгуулагдсаны түүхт 100 жилийн ойг угтсан урлаг, соёлын бүтээлч ажлуудыг санаачилж өрнүүлнэ.	Бүтээлч ажлын тоо жилд 2-оос дээш	0	2023 онд 10 бүтээлч ажил хийсэн байна.	Төсөл хөтөлбөр зардал
	Арга хэмжээ 2.2.6 Сумдын соёлын байгууллагуудын үйл ажиллагаанд жил бүр чанар үр дүнгийн үнэлгээ тогтоож тэргүүний байгууллагад “Шилдэг загвар соёлын байгууллага” батламж хаяг олгож, БСШУЯ-ны “Соёлын төв чанартай үйлчилгээ” уралдааны болзолд шалгаруулан уламжилна.	- Шалгарсан сумын тоо -Үр дүн чанараар	2020	Үйл ажиллагаа сайжирсан байна	ОНТ
	Арга хэмжээ 2.2.7 Жил бүр 2 сумын соёл, урлагийн өдрүүдийг аймгийн төвд зохион байгуулж, орон нутгийн хөгжил бүтээн байгуулалтыг сурталчилна.	- Жилд 2 сум - Оролцогчийн тоо, арга хэмжээний төрлийн тоо - Иргэдийн сэтгэл ханамж	25 сум зохион байгуулсан	Сум орон нутгаа сурталчилан таниулна	ОНТ, Төсөл хөтөлбөр зардал
Зорилт-2.3 Уламжлалт баяр наадам, задгай талбайн тоглолт, арга хэмжээний чанар хүртээмжийг сайжруулна.	Арга хэмжээ 2.3.1 Мэргэжлийн урлагийн байгууллагаас жил бүр задгай талбайн тоглолт, арга хэмжээг зохион байгуулах хөтөлбөр батлуулан хэрэгжүүлнэ.	- Сум тус бүр задгай талбайн тоглолтын тоо, чанар өссөн дүн - “Соёлын цаг” жил бүр 27 суманд	“Төв түмний цэнгэл баяр наадам” - “Соёлын цаг” арга хэмжээ	Иргэдийн сэтгэл ханамж, үйл ажиллагааны нэр төрөл сайжирсан байна	ОНТ, Төсөл хөтөлбөр зардал
	Арга хэмжээ 2.3.2 Манзуширийн хийдийг түшиглэн задгай театрын тоглолтоор гадаад, дотоодын жуулчдад үйлчилнэ.	-6, 7, 8, 9 сард тоглолт, үйлчилсэн жуулчдын тоо өмнөх оноос өссөнөөр	2019 онд 400 жуулчин 2020 онд 0	Тоглолтуудыг зохион байгуулж хэвшсэн байна.	Төсөл хөтөлбөр зардал

	Арга хэмжээ 2.3.3. “Төв түмний цэнгэл” баяр наадмыг жил бүр нэг сумтай хамтарч зохион байгуулна.	- 4 суманд	Баянцогт, Аргалант	Жил бүр 1 суманд монгол ахуй, уламжлалт өв соёлоо сурталчилна	ОНТ, Төсөл хөтөлбөр зардал ААН-ийн хандиь
	Арга хэмжээ 2.3.4 Аймгийн мэргэжлийн урлагийн байгууллагаас түүхт 100 жилийн ойн хүрээнд 1000 ардын авьяастан, уран бүтээлчдийн хамтарсан тоглолтыг зохион байгуулна.	Хөгжим-332, бүжиг-332, уртын дуучид-332 ардын авьяастан бэлтгэх	Хөтөлбөр батлагдсан	2023 онд 1000 ардын авьяастан, уран бүтээлчдийн урлагийн тоглолтыг зохион байгуулсан байна	ОНТ, Төсөл хөтөлбөр зардал
	Арга хэмжээ 2.3.5 Аймгийн хэмжээнд төрийн албан хаагчдын урлагийн наадмыг 2 жил тутам зохион байгуулна.	2021, 2023 онд зохион байгуулна - Нийт оролцсон төрийн албан хаагчдын тоо өссөнөөр	2017 онд 2019 онд	Төрийн албан хаагчдын оролцоо хамтын ажиллагаа өргөжинө	ОНТ, Төсөл хөтөлбөр зардал

СТРАТЕГИЙН ЗОРИЛГО 3. УТГА ЗОХИОЛ, НОМ ХЭВЛЭЛИЙН ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЧАНАР ХҮРТЭЭМЖИЙГ САЙЖРУУЛНА.

Бодлогын баримт бичигт тусгагдсан болон үндсэн чиг үүргээ хэрэгжүүлэх зорилт	Стратеги арга зам	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилтот түвшин	Санхүүгийн эх үүсвэр
Стратегийн зорилго -3: Утга зохиол, ном хэвлэлийн үйлдвэрлэл, үйлчилгээний чанар хүртээмжийг сайжруулна.					
Зорилт-3.1 Утга зохиол, ном хэвлэлийн зохион туурвигчдын бүтээн туурвих үйл ажиллагааг дэмжинэ.	Арга хэмжээ 3.1.1 Үндэсний номын баяр, Уншлагын жил, уншлагын сар, Зохиолч-уншигчдын уулзалт, шинэ, шилдэг номын сурталчилгаа зэрэг соёл олон нийтийн арга хэмжээг зохион байгуулна.	- Хамрагдсан иргэдийн тоо - Зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо өссөнөөр	12 төрлийн арга хэмжээнд 2600 иргэн	Иргэдийн сэтгэл ханамж сайжирна	ОНТ, төсөл хөтөлбөрийн зардал 10.0 сая
	Арга хэмжээ 3.1.2 Эх хэл, түүх соёлоо эрхэмлэн дээдэлсэн, эрүүл чийрэг, эх оронч, бүтээлч монгол хүүхдийг төлөвшүүлэхэд чиглэсэн нөлөөллийн арга хэмжээг зохион байгуулна.	-Нөлөөллийн арга хэмжээний тоо- Оролцогчдын тоо -Хүүхэд багачуудын сэтгэл ханамж	2 төрлийн дугуйланд хүүхэд -60	Дугайлан, Сонирхогчдын клубд хамрагдах хүүхдийн тоо нэмэгдэнэ.	Үйл ажиллагааны зардал
	Арга хэмжээ 3.3. Өрх бүр номын сантай болох үйл ажиллагааг идэвхжүүлнэ.	Жилд 7,5%-иар нэмэгдүүлнэ	Аймгийн нийт өрх 19,6% нь	Аймгийн нийт өрхийг 50%-д хүрсэн байна	Үйл ажиллагааны зардал

Зорилт-3.2 Бүх шатны номын сангийн номын сангийн үйлчилгээний чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.	Арга хэмжээ 3.2.1. Аймгийн Нийтийн номын санг “Хүний хөгжил мэдээллийн цахим төв” болгон хөгжүүлнэ.	-Шинэ тоног төхөөрөмжийн хангалт - Орчин үеийн жишигт нийцсэн үйлчилгээний тоо	-1,2 тэрбум төгрөгийн засвар шинэчлэл хийгдсэн.- 150,0 сая төгрөгийн тоног төхөөрөмжийн санхүүжилт хийгдсэн	- Иргэд мэдээлэл авах чөлөөт орон зай бий болно. - Цахим мэдээллийн төв болгож үйл ажиллагаагаа өргөжүүлнэ.	Үйл ажиллагааны зардал
	Арга хэмжээ 3.2.2 Технологийн дэвшилд суурилсан цахим сан хөмрөг бий болгож, шаардлагатай тоног төхөөрөмжөөр хангана.	-Цахимаар үйлчилгээний нэр төрөл тоогоор -Цахим үйлчилгээ авсан иргэдийн тоо -Цахим сан хөмрөгийн эзлэх хувь өссөнөөр	-Электрон каталогит -100% орсон -Цахим сан хөмрөгийн эзлэх хувь-0	-Нийтийн номын санг цахимд шилжүүлэх техник, тоног төхөөрөмжөөр хангаж, цахим сан хөмрөгийн эзлэх хувийг жилд 1%-иар өсгөнө.	ОНТ, Хандив, төсөл хөтөлбөрийн зардал 20.0 сая
	Арга хэмжээ 3.2.3 Номын сангууд уншигчдын эрэлт хэрэгцээ, захиалгад үндэслэн жил бүр сан хөмрөгөө баяжуулна	- Жил бүрийн фонд баяжилт зарцуулсан хөрөнгө - Шинээр худалдан авсан номын тоо	34210 сан хөмрөг	Сан хөмрөгийн баяжилт өснө	ОНТ, Хандив, төсөл хөтөлбөрийн зардал
	Арга хэмжээ 3.2.4 Аймгийн нийтийн номын сангаас орон нутагт хүрэлцээ муутай байгаа номуудаар зөөврийн номын сан гаргаж сумдад графикаар үйлчилгээ үзүүлнэ.	-Үйлчилгээ үзүүлсэн сум, алслагдсан багийн тоо /өссөнөөр/ - Хамрагдсан иргэдийн тоо /өссөнөөр/	2020 онд 8 суманд 1093 иргэнд 1206 ном олгосон.	Иргэдийн сэтгэл ханамж сайжирна	Үйл ажиллагааны зардал
	Арга хэмжээ 3.2.5 Орон нутагт үйл ажиллагаа явуулж буй номын сангуудыг мэргэжил, арга зүйгээр ханган ажиллана.	-Арга зүйн зөвлөгөө өгсөн номын сангийн тоо	6 сум 12 номын сан	Номын сангуудын үйл ажиллагаа сайжирна.	Үйл ажиллагааны зардал
Зорилт-3.3 Хэвлэх үйлдвэрлэл, цех тасгийн үйл ажиллагааг бодлогоор дэмжиж соёлын тоо бүртгэлд хамруулна.	Арга хэмжээ 3.3.1. Соёл, урлагийн мэргэжлийн холбоод, олон нийтийн байгууллагатай хамтран ажиллах, тэдгээрт дэмжлэг үзүүлнэ.	- Дэмжлэг үзүүлж хамтарч ажилласан байгууллагын тоо - Мэдээллийн сан, бүртгэл хамруулсан тоо өссөнөөр	3	Хамтын ажиллагаа өргөжинө	ОНТ, Үйл ажиллагааны зардал
	Арга хэмжээ 3.3.2 Шинэ номын худалдааг холбогдох байгууллагуудтай хамтран зохион байгуулна	-Хамтарч ажилласан номын худалдааны тоо - Борлуулалтын дүн	1,0 сая төгрөг	Иргэдийг сүүлийн үеийн шинэ номоор хангана.	Үйл ажиллагааны зардал

СТРАТЕГИЙН ЗОРИЛГО 4. ДҮРСЛЭХ, ДИЗАЙНЫ УРЛАГ, ГАР УРЛАЛЫН ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, ҮЙЛЧИЛГЭЭГ ДЭМЖИНЭ.

Бодлогын баримт бичигт	Стратеги арга зам	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилтот түвшин	Санхүүгийн эх
------------------------	-------------------	------------------	--------------	-----------------	---------------

тусгагдсан болон үндсэн чиг үүргээ хэрэгжүүлэх зорилт					үүсвэр
Стратегийн зорилго-4: Дүрслэх урлаг, гар урлалын үйлдвэр үйлчилгээг дэмжинэ					
Зорилт-4.1 Уран зураг, уран баримал, зураач урчуудын бүтээн туурвих үйл ажиллагааг дэмжиж ажлын байрыг нэмэгдүүлнэ.	Арга хэмжээ 4.1.1 Зүүн хойд Азийн орнуудын бүс нутгуудын харилцаат бүс нутгуудын уран бүтээлчдийн “Уран зургийн” үзэсгэлэнд жил бүр Төв нутгаас төрөн гарсан зураачдыг оролцуулна.	Жил бүр 1 уран бүтээлч буюу 15 уран бүтээл	ОХУ, БНХАУ, БНСУ, Япон улсад тус тус үзэсгэлэн зохион байгуулагдсан	Нутгийн зураачдын бүтээлийг харилцаат мужуудад сурталчилан таниулна	ОНТ, ААН-ийн хандив, дэмжлэг
	Арга хэмжээ 4.1.2 Уран баримал, зураач урчуудын бүтээн туурвих үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлнэ	- Дэмжлэг үзүүлсэн уран бүтээлчийн тоо - Зарцуулсан хөрөнгө	- 5	Дэмжлэг үзүүлж хамтарч ажиллана	ОНТ
Зорилт-4.2 Үндэсний уламжлалт гар урлалын үйлдвэрлэл үйлчилгээг дэмжих ажлын байрны тоо, чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.	Арга хэмжээ 4.2.1 Олон улсын чанартай фестиваль, наадам, үзэсгэлэнд оролцуулж, тэдгээрт дэмжлэг үзүүлнэ.	- Үзэсгэлэнд оролцсон хүний тоо - Дэмжлэг үзүүлсэн хүний тоо	- 0	Дэмжлэг үзүүлж хамтарч ажиллана	ОНТ, ААН-ийн хандив, дэмжлэг
	Арга хэмжээ 4.2.2 Соёлын биет бус өвийн өвлөн уламжлагчдын гар урчуудын бүтээлийн үзэсгэлэнг 2 жил тутам зохион байгуулж иргэдэд сурталчилна	- 2022 он, 2024 онд болно - Оролцсон бүтээлийн тоо, чанар, үр дүн	2018 онд 15 бүтээл	СББӨ-ийн өвлөн уламжлагчдын гар урлалын бүтээлүүдийг сурталчлан таниулна	ОНТ, ААН-ийн хандив, дэмжлэг
Зорилт 4.3 Дизайн үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлнэ.	Арга хэмжээ 4.5.1 Дүрслэх урлаг, уран барилга, дизайны чиглэлээр үйл ажиллагаа эрхлэдэг уран бүтээлч нартай хамтарч ажиллана.	- Дэмжлэг үзүүлсэн уран бүтээлчийн тоо - Хамтарч ажилласан ажлын тоо - Зарцуулсан хөрөнгө	- 0	Дэмжлэг үзүүлж хамтарч ажиллана.	ОНТ, ААН-ийн хандив, дэмжлэг
Зорилт 4.4 Архитектур хот төлөвлөлтийн бодлого үйл ажиллагаа	Арга хэмжээ 4.4.1 Аймаг, сумдын төлөвлөлт, бүтээн байгуулалтад бүс нутгийн онцлогийг тусгасан архитектурын шийдлийг нэмэгдүүлэх эрх зүйн зохицуулалт бий болгоно.	- Үзэсгэлэнд оролцсон хүний тоо - Дэмжлэг үзүүлсэн хүний тоо	- 0	Дэмжлэг үзүүлж хамтарч ажиллана.	ОНТ, ААН-ийн хандив, дэмжлэг
Зорилт 4.5 Реклам зар сурталчилгааны бодлого үйл ажиллагаа	Арга хэмжээ 4.5.1 Аймаг, сумдад байрлах зар сурталчилгааны самбарын ашиглалт, мэдээллийн агууллагад тавигдах шаардлага боловсруулж хэрэгжүүлнэ.	- 2022 он, 2024 онд болно - Оролцсон бүтээлийн тоо, чанар, үр дүн	- 0	-	ОНТ, ААН-ийн хандив, дэмжлэг

СТРАТЕГИЙН ЗОРИЛГО 5. АУДИО, ВИДЕО, ИНТЕРАКТИВ МЕДИАГ ДЭМЖИНЭ.

Бодлогын баримт бичигт тусгагдсан болон үндсэн чиг үүргээ хэрэгжүүлэх зорилт	Стратеги арга зам	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилтот түвшин	Санхүүгийн эх үүсвэр
Стратегийн зорилго-5: Аудио, видео, интерактив медиаг дэмжинэ.					
Зорилт-5.1 Орон нутгийн телевиз, радиогийн уран сайхны нийтлэл нэвтрүүлгийн бодлого үйл ажиллагааг дэмжинэ	Арга хэмжээ 5.1.1 Орон нутгийн телевиз, радиотой хамтран ажиллах гэрээ байгуулж санхүүгийн дэмжлэг үзүүлнэ.	- Зарцуулсан мөнгөн дүн - Гүйцэтгэсэн ажлын тоо	Аймгийн телевизүүдтэй жил бүр хамтарч ажиллах гэрээ хийж, ОНТ-өөс тодорхой хэмжээний дэмжлэг олгодог.	Хамтын ажиллагааг өргөжүүлнэ	ОНТ, төсөл хөтөлбөрийн зардал
	Арга хэмжээ 5.1.2 Соёл, урлагийн байгууллагуудаас аймгийн “Төв” телевизтэй хамтран ажиллаж “Соёлын цаг” нэвтрүүлгийн бий болгоно.	Сард 2 удаа “Соёлын цаг” нэвтрүүлэг	- 0	Иргэдэд соёлын боловсролыг дээшлүүлнэ	ОНТ, төсөл хөтөлбөрийн зардал
	Арга хэмжээ 5.1.3 Аймгийн Монгол туургатан театраас орон нутгийн түүхийн дурсгалт газруудыг түшиглэн монгол туургатны ардын урлаг, өв соёл, урлагийг сурталчилан таниулсан контент бэлтгэн үзэгчдийн хүртээл болгоно.	- Сурталчилан таниулсан дурсгалт газрын тоо - Зохион байгуулсан ажлын тоо	-	Аймгийн түүхийн дурсгалт газрууд болон ардын урлагийг иргэд хүүхэд залуучуудад сурталчилан таниулсан байна.	ОНТ, төсөл хөтөлбөрийн зардал
Зорилт-5.2 Аймгийн хэмжээнд кино театр үзвэрийн цэгийн тоог нэмэгдүүлж, үйлчилгээний чанар хүртээмжийг шинэ шатанд гаргана	Арга хэмжээ 5.2.1 Солонго, цогцолборын кино театрын үзвэр үйлчилгээг тогтмолжуулна.	- Иргэдийн сэтгэл ханамж - Үйлчлүүлсэн хүүхэд, залуучуудын тоо өмнөх оноос өссөнөөр	Их, бага 2 танхимтай Нийт 5814 иргэнд үйлчилсэн	Ажлын байр нэмэгдэж, иргэдийн сэтгэл ханамж сайжирна	Үйл ажиллагааны зардал
	Арга хэмжээ 5.2.2 Сумдын соёлын төвийн кино үзвэр үйлчилгээг тогтмол хүргэнэ.	- Үйлчлүүлсэн иргэдийн тоо өмнөх оноос өссөнөөр - Гаргасан киноны тоо - Иргэдийн сэтгэл ханамж	Жаргалант суманд техник тоног төхөөрөмжтэй	Үйлчилгээний нэр төрөл нэмэгдэж, иргэдийн сэтгэл ханамж сайжирна	Үйл ажиллагааны зардал
Зорилт-5.3 Интернэт тоглоомын төвүүдийн үйл ажиллагаанд тавигдах шаардлагыг боловсруулан хэрэгжүүлнэ.	Арга хэмжээ 5.3.1 Орон нутгийн түвшинд интернэт тоглоомын төвүүдийн үйл ажиллагаанд тавигдах шаардлагыг боловсруулж батлуулна.	-Тоон мэдээлэл судалгаатай болсон байх	- 0	Мэдээллийн нэгдсэн үүсгэж, хяналт сайжирна	- Үйл ажиллагааны зардал

СТРАТЕГИЙН ЗОРИЛГО 6. СОЁЛЫН БИЕТ БУС ӨВИЙГ ӨВЛӨН УЛАМЖЛУУЛАХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААГ ШИНЭ ШАТАНД ГАРГАНА.

Бодлогын баримт бичигт тусгагдсан болон үндсэн чиг үүргээ хэрэгжүүлэх зорилт	Стратеги арга зам	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилтот түвшин	Санхүүгийн эх үүсвэр
Стратегийн зорилго-6: Соёлын биет бус өвийг өвлөн уламжлуулах үйл ажиллагааг шинэ шатанд гаргана.					
Зорилт-6.1 Өвлөн уламжлагчдын бүртгэл мэдээллийг сайжруулж мэдээллийн бааз бий болгоно.	Арга хэмжээ 6.1.1 СББӨ-ийн бүртгэл мэдээллийн санг цахимжуулна.	Соёлын биет бус өвийн өвлөн уламжлагч	493	Цахим мэдээллийн сан бүрдүүлсэн байна	УТ, ОНТ төсөв
	Арга хэмжээ 6.1.2 Музейн сан хөмрөг болон бүртгэл мэдээллийн санд шаардлагатай тоног төхөөрөмжөөр хангаж эхэлнэ.	- Дрон-1 - Видео камер-1 - Байршил тогтооч-1	Шаардлагатай тоног төхөөрөмжөөр		Соёлын өвийн хадгалалт хамгаалалтыг сайжирсан байна
Зорилт-6.2 Соёлын биет бус өвийг өвлөн уламжлуулах үйл ажиллагааг бүх шатанд эрчимжүүлнэ.	Арга хэмжээ 6.2.1 Соёлын биет бус өвийг өвлөн уламжлагчдыг дэмжих тухай журам батлуулж хэрэгжүүлнэ.	- Дэмжлэгт хамрагдсан өвлөн уламжлагчийн тоо-12	1	Журам батлагдсан байна	ОНТ, төсөл хөтөлбөрийн зардал 18.0 сая
	Арга хэмжээ 6.2.2 Соёлын өвд суурилсан орон нутгийн брендийг бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний төрлийг нэмэгдүүлнэ.	- Бүтээгдэхүүн үйлчилгээний нэр төрөл тоо-10 - Мэдээллийн сан үүсгэнэ	5	- Орон нутгийн иргэдийн орлого нэмэгднэ	ОНТ, Хандив, төсөл хөтөлбөрийн зардал 20.0 сая
	Арга хэмжээ 6.2.3 Соёлын биет бус өвийг өвлөн уламжлагчдын “Ардын урлагийн наадам”-ыг зохион байгуулна.	2023 онд	2018 онд-1	Соёлын биет бус өвийг өвлөн уламжлагчдыг алдаршуулах	ОНТ 10,0 сая

СТРАТЕГИЙН ЗОРИЛГО 7. ХҮНИЙ НӨӨЦИЙГ ХӨГЖҮҮЛЖ НИЙГМИЙН БАТАЛГААГ ХАНГАНА.

Бодлогын баримт бичигт тусгагдсан болон үндсэн чиг үүргээ хэрэгжүүлэх зорилт	Стратеги арга зам	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилтот түвшин	Санхүүгийн эх үүсвэр
Стратегийн зорилго-8: Хүний нөөцийг бэлтгэх, нийгмийн баталгааг хангах бодлого үйл ажиллагаа					
Зорилт-8.1 Салбарын хүний нөөцийг бэлтгэх, давтан сургах тогтолцоо бүрдүүлнэ.	Арга хэмжээ 8.1.1 Соёл, урлагийн салбарт нэн шаардлагатай мэргэжлийн боловсон хүчнийг бэлтгэнэ.	-Бэлтгэгдсэн боловсон хүчний тоо - МТТ-т 10 бүжигчин бэлтгэнэ	-0 -	- Боловсон хүчний хангалт сайжирсан байна	ОНТ 80.0 сая
	Арга хэмжээ 8.1.2 Мэргэжлийн урлагийн байгууллагын уран бүтээлчийн ур чадварыг хөгжүүлнэ.	Хамрагдсан уран бүтээлчдийн тоо	- 0	- Уран бүтээлчдийн ур чадвар ахина	-ОНТ, -Байгууллагын төсөв
	Арга хэмжээ 8.1.3 Сумдын	- Хамрагдсан албан	СУИС-ийн	Мэргэжлийн	ОНТ,

	соёлын төвийн хөгжим, бүжгийн багш нарыг жил бүр СУИС-д ур чадварын ахисан түвшний сургалтад хамруулж ажиллана.	хаагчдын тоо - Албан хаагчдын сэтгэл ханамж	Бүжгийн урлагийн сургуульд 20 сумын бүжгийн багш нарыг хамруулсан	боловсон хүчний чадавхи сайжиосан байна	-Байгууллагын төсөв -Төсөл хөтөлбөр 50.0 сая
	Арга хэмжээ 8.1.4 Мэргэжлийн урлагийн байгууллагаас уран бүтээлчдийн дунд “Шилдэг уран бүтээлч” шалгаруулах уралдааныг 2 жилд нэг удаа зохион байгуулна.	Ур чадварын ахисан түвшинээр	2017 он	Уран бүтээлчдийн урын сангийн баяжилт нэмэгдэж, ур чадвар ахисан байна.	-
Зорилт-8.2 Соёл, урлагийн салбарын албан хаагчдын нийгмийн баталгааг хангах оновчтой бодлого хэрэгжүүлнэ.	Арга хэмжээ 8.2.1 Соёл, урлагийн албан хаагчдын нийгмийн баталгааг хангах хөтөлбөр боловсруулна.	-Хөтөлбөр батлагдсан эсэх -Хэрэгжилтийн гүйцэтгэл	- 0	Албан хаагчдын нийгмийн баталгаа сайжирна	ОНТ, ААН-ийн хандив, дэмжлэг, тусламж
	Арга хэмжээ 8.2.2 Соёлын салбарын боловсон хүчний тогтвор суурьшилтай ажиллах нөхцлийг бүрдүүлнэ.	- Хамрагдсан албан хаагчдын тоо -Авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тоо	- Түрээсийн орон сууцанд-6 - 1 ажил	Албан хаагчдын сэтгэл ханамж дээшилнэ	ОНТ
	Арга хэмжээ 8.2.3 Бүх нийтийн Соёлын хүрээнд Аж ахуйн нэгж байгууллагуудын нийгмийн хариуцлагыг дээшлүүлэн төлөвшүүлэх замаар соёл урлагийн арга хэмжээнд санхүү болон бусад дэмжлэг туслалцаа үзүүлэх санаачилга хөдөлгөөн бий болгоно.	- Хамтарч ажилласан байгууллагын тоо - Дэмжлэг үзүүлсэн санхүүжилтийн мөнгөн дүн - Гарсан үр дүн, өөрчлөлт	-	- Хамтарч ажилласан байгууллагын тоо өснө - Санхүүжилт өсөн нэмэгдэнэ	ОНТ, ААН-ийн хандив, дэмжлэг, тусламж

Онцлох арга хэмжээ

ХҮНИЙ НӨӨЦИЙН ХӨГЖЛИЙН ХӨТӨЛБӨР

СУРГАЛТ ХӨТӨЛБӨР

НИЙГМИЙН БАТАЛГААНЫ ХӨТӨЛБӨР

НАЙМ. СТРАТЕГИ ЗОРИЛГО БА БАЙГУУЛЛАГЫН БҮТЦИЙН УЯЛДАА

8.1 Салбарын үйл ажиллагааны ерөнхий тогтолцоо, зохион байгуулалтын бүтэц, тэдгээрийн үндсэн чиг үүрэг, чиг үүрэг

8.1.1 Салбарын үйл ажиллагааны ерөнхий тогтолцоо, зохион байгуулалтын бүтцийг боловсруулахад дараах зарчмыг баримтлав.

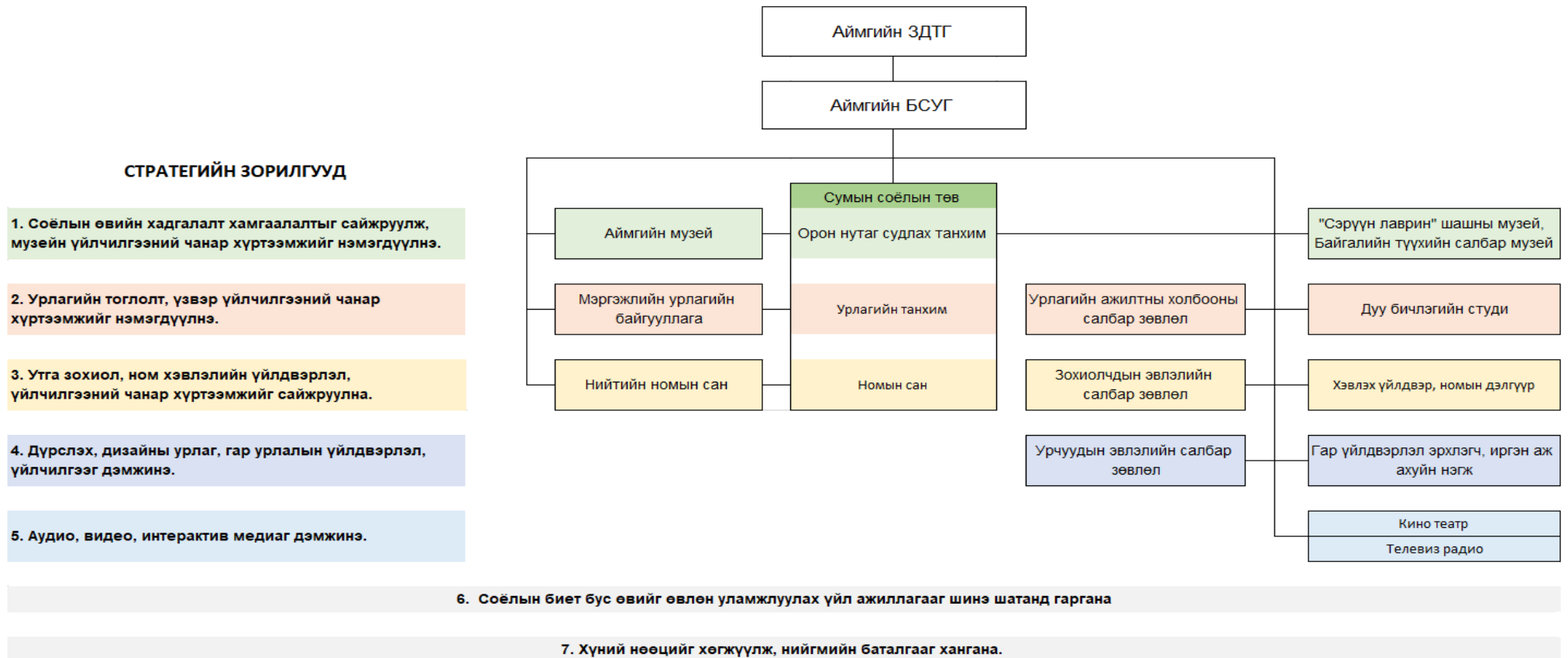
- **Стратегийн зорилтыг бүтцэд тусгасан байх зарчим**
(үйл ажиллагааны бүтцийн ерөнхий тогтолцоо, зохион байгуулалтын бүтэц нь түүний үйл ажиллагааны стратегийн зорилттой)

уялдсан байх);

- **Эрх мэдлийн ялгаа зааг нь тодорхой, итгэл хүлээхүйц байх зарчим**
(бүтцийн нэгжүүд, тэдгээрийн нэр нь аль нэгж ямар асуудал эрхэлдэг болохыг тодорхой мэдэж болохуйц байх, тэдгээрийн ажлын уялдаа, ажиллах чадвар нь итгэл хүлээхүйц байхын зэрэгцээ эрхлэх ажлын болон бусад байгууллагын зорилт, чиг үүрэгтэй давхардахгүй байх);
- **Үзэгдэхүйц үйлчилгээний болон стратегийн удирдлагын баримжаатай байх зарчим**
(Салбарын нэр, бүтцээс тухайн салбарын үйл ажиллагааны дүр төрх харагдахуйц байх, тухайлбал, салбарын зохион байгуулалтын бүтэц, бүтцийн нэгжийн нэр нь түүний үйл ажиллагааны стратегийг тусгасан байх);
- **Бүтэц энгийн байх зарчим;**
- **Тэнцвэрийг хангах, хяналтын хүрээг тогтоох зарчим;**
Салбарын үйл ажиллагааны стратеги, зохион байгуулалтын бүтэц нь зөв зохистой тэнцвэрийг хангах замаар аль болох хялбар, шуурхай удирдах, хянах боломжтой байх, үйл ажиллагааны стратегийн зорилтыг оновчтой бүлэглэх замаар бүтцийн ерөнхий тогтолцоог тогтоосон байх, энэ нь удирдлагын чиг үүрэг, хүний болон бусад нөөцийг зөв хуваарилан хэрэглэгч, үйлчлүүлэгчийн хэрэгцээнд нийцсэн үйлчилгээ үзүүлэх боломж бүрдүүлсэн байх);
- **Хангалттай чадавх, бодитой үйл ажиллагааны зарчим**
(үйл ажиллагааны бүтцийн ерөнхий тогтолцооны загвар, зохион байгуулалтын бүтэц нь чадавхиа бүрэн дүүрэн илрүүлэхэд чиглэсэн, хэрэгжихүйц бөгөөд ажиллах чадвартай байх).

8.1.2 Стратегийн зорилт ба зохион байгуулалтын бүтцийн харилцан уялдаа :

ТӨВ АЙМГИЙН СОЁЛЫН САЛБАРЫН УДИРДЛАГЫН ТОГТОЛЦОО

Стратегийн зорилго нь өөр хоорондоо нягт уялдаатай бөгөөд зорилгыг хэрэгжүүлэхдээ салбарын байгуулагууд нь үйл ажиллагааны уялдаа холбоог хангаж ажиллана.

8.1.3 Стратеги төлөвлөгөөний хяналт, хөгжлийн шалгуур үзүүлэлт:

Дэвшүүлсэн зорилго, зорилтуудыг амжилттай хэрэгжүүлэхэд орчны гол нөлөөлөх хүчин зүйлс болох нөөцүүдийн төлөв байдал, төсвийн бодлого боловсруулах, хэрэгжүүлэх арга зүй зэргийг жил бүрийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөөгөөр зохицуулах, хэрэгжилтийн явцыг үнэлэх хяналтын механизм зайлшгүй шаардлагатай байдаг. Иймээс нарийвчилсан жилийн ажлын төлөвлөгөө боловсруулан, мөрдөн ажиллаж, биелэлтийг тухай бүр тайлагнах нь чухал юм.

- **Үр дүнд суурилсан хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний тогтолцоо**

Стратеги төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн үр дүнгийн үнэлгээг үр дүнд суурилсан хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ тогтолцоо-д суурилсан PDCA зарчмаар хөгжлийн шалгуур үзүүлэлтүүдийг эш үндсэн болгож, үйл ажиллагааны үндсэн чиглэл, хүрэх үр дүн болон санхүүгийн эх үүсвэр, төлөвлөлтийн үр дүнтэй харьцуулалт хийх байдлаар гүйцэтгэнэ. **Үүнд:**

- **Явцын хяналт, шинжилгээ:** Салбар нь тус бүр жилийн ажлын төлөвлөгөөг хөгжлийн зорилт, стратегитэй уялдуулан төлөвлөөд, үр дүнг үнэлгээг үйл ажиллагааны жилийн тайлангийн нэг бүрэлдэхүүн хэсэг болгож, захиргааны зөвлөлөөрөө хэлэлцүүлнэ. Энэхүү үнэлгээг хийхдээ төлөвлөгөөнд тусгагдсан зорилт, стратегийн хэрэгжилтийн явцыг тухайн асуудал хариуцсан албан тушаалтан тус бүр хянаж биелэлтийг нарийвчлан гаргаж, дараагийн төлөвлөлтөнд тооцон хэрэгжүүлнэ.
- **Төлөвлөгөөт хяналт, шинжилгээ:** Стратеги төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн явцыг 2022, 2024 онуудад аймгийн ЗД-ын удирдлагын зөвлөлийн хурлаар дүгнэн хэлэлцэж, стратеги төлөвлөгөөнд нэмэлт өөрчлөлт оруулна.
- **Нэгдсэн хяналт, шинжилгээ:** Стратеги төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн үр дүнг нэгдсэн байдлаар 2024 онд дараагийн хөгжлийн төлөвлөгөө боловсруулах урьдач нөхцөлийн цогц шинжилгээ хэлбэрээр хийнэ.

